

կապիտալ
ասեթ
մենեջմենթ

**ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈԾԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2014թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ
ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՖՈՆԴԻ ԿԱՌԱՎԱՐՁԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	3
2014թ. ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՈԱՉՍԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ և ԿԱՊԻՏԱԼԻ ԾՈՒԿԱՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	4
ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2014 ԹՎԱԿԱՆԻ ՂԵԿՏԵՄԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐԾՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՄԱՆ և ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ.....	6
ԱՆԿԱՆ ԱՌԴԻՒԹՈՐԱԿԱՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ.....	7
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻճԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ. ՂԵԿՏԵՄԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ.....	9
ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ. ՂԵԿՏԵՄԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ	10
ՓԱՅԱՏԵՐԵՐԻՆ ՎԵՐԱԳՐԵԼԻ ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ. ՂԵԿՏԵՄԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ	11
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ. ՂԵԿՏԵՄԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐԾՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ	12
2014թ. ՂԵԿՏԵՄԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐԾՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՍԽԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	13
1. Ներդրումների ամփոփագիր	14
2. Հաշվետու ֆոնդը	14
3. Պատրաստման հիմունքները	16
4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվություն... 5. Նոր և վերանայված ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների կիրառումը	18
6. Ոիսկերի կառավարում	45
7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	45
8. Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	45
9. Փայտերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ	45
10. Տոկոսային եկամուտ	46
11. Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից գուտ (վնաս)/օգուտ	46
12. Գործարքներ կառավարչի և այլ կապակցված կողմերի հետ	47
13. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք	47
14. Ֆինանսական տեղեկատվություն	50

Կապիտալ
ասեր
մենքնենք

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹԾՈՂԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԵՐԻ ՆԵՐԴՐՈՂՆԵՐԻՆ

«Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-Ն Հայաստանում գրանցված առաջին ներդրումային և կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարում իրականացնող ընկերությունն է: Ստեղծման օրվանից «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-Ն ներդրումային և կենսաթոշակային գործիքներ է առաջարկում հայաստանյան և արտասահմանյան ներդրողներին: Ծուկայում ներկայացված լինելով ԿԱՄ Պետական արժեթղթերի ֆոնդի և երկու կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի՝ ԿԱՄավոր 1 և ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդերի միջոցով մենք փորձում ենք ներդրողների համար ապահովել բանկային ավանդների և այլ ներդրումային գործիքներին արժանի այլընտրանք:

2013թ. ընթացում մենք հիմնել ենք երկու կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդ: Սակայն, կենսաթոշակային ֆոնդերի հայեցակարգը դեռևս նոր է Հայաստանում, բավականաչափ դժվար է համրային իրազեկվածության մակարդակը բարձրացնել ֆոնդերի գործիքների վերաբերյալ և շուկա հանել դրանք: 2014 թվականի ընթացքում օրենսդրական փոփոխությունների և գործատուների ու կենսաթոշակային պլանների մասնակիցների կողմից կենսաթոշակային ֆոնդերին հատկացնումներ անելու պատրաստակամության բացակայության արդյունքում ԿԱՄավոր 1 և ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդերի համար եական ծավալի ակտիվներ ներգրավել դեռևս չի հաջողվել: Չնայած կառավարվող ակտիվների փոքր ծավալներին, և 2014 թվականի վերջին եռամսյակում ՀՀ ֆինանսական շուկայում արձանագրված եական անկման ԿԱՄավոր 1-ը և ԿԱՄավոր 2-ը կարողացել են ապահովել եկամտաբերություն նաև 2014 թվականի ընթացքում: ԿԱՄավոր 1-ի և ԿԱՄավոր 2-ի եկամտաբերությունը ստեղծման պահից միշտն տարեկան եկամտաբերությունները կազմել են 5.06% և 4.19% համապատասխանաբար:

«Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ընկերությունը Ձեր ուշադրությանն է ներկայացնում ԿԱՄավոր 2 կենսաթոշակային ֆոնդի 2014թ. գործունեությունը ներկայացնող հաշվետվությունը: Սույն հաշվետվությունը նպատակ ունի ներկայացնել ֆոնդի գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական տեղեկատվությունն հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Զարգեր կամ մեկնաբանություններ ունենալու դեպքում, խնդրում ենք կապվել մեզ հետ:

Ծորոհակալ ենք «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ի հանդեպ ցուցաբերած վստահության համար: Մենք պատիվ ենք համարում մեր շանքերը ձեր կենսաթոշակային ապահովության կարիքներին ծառայեցնելու հնարավորությունը և պլանավորում ենք աշխատել այդ ուղղությամբ նաև ապագայում:

Հարգանքով՝

Գլխավոր գործադիր տնօրեն,
Ալիկ Առաքելյան

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՂՉԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 կենսաթողչակային ֆոնդի նպատակը կայուն աճի և եկամտաբերության ապահովումն է բարձրակարգ, կայուն եկամտային և բաժնային արժեթղթերի մեջ ներդրման միջոցով: Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել կայուն եկամտային արժեթղթերում, ներառյալ՝ պետական, կորպորատիվ և համայնքների կողմից թողարկված, ինչպես նաև բաժնային արժեթղթերում: Ֆոնդի ներդրումները կարող են նաև կատարվել բանկային ավանդներում՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 20%-ի չափով, բաժնային արժեթղթերում՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 25%-ի չափով, ինչպես նաև ներդրումային ֆոնդերի փայերում՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 25%-ի չափով: Բացի այդ, ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեշավորման նպատակով: Ֆոնդի ակտիվները կարող են նաև ներառել արտասահմանանյան արժեթղթեր՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով, ինչպես նաև ներդրումներ արտարժույթով ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով:

ՇՈՒԿԱՅԻ ՆԼԱՐՈՎԻՑԻ

2014 թվականի առաջին կիսամյակում պահպանվեց ՀՀ արժեթղթերի շուկայում տոկոսադրույթների 2013թ. տարեվերջին արձանագրված տոկոսադրույթների ցածր մակարդակը: 2014 թվականի երկրորդ կիսամյակից սկսած նկատվեց տոկոսադրույթների նվազման կանգ, իսկ որոշ դեպքերում նաև տոկոսադրույթների աճ, սակայն ոչ եական: 2014 թվականի հոկտեմբերից սկսեց արժեգրկվել հայկական դրամը, և դեկտեմբերի գրանցվեց ՀՀ դրամի 15% արժեգրկում: Այդ իրավիճակում ՀՀ ԿԲ կողմից դրամավարկային թաղաքականության իրականացման շոշականերում բարձրացվեց ռեայ և լումարդային վարկի տոկոսադրույթները: Այդ հանգամանքները ինչպես նաև ՀՀ դրամի նկատմամբ առաջացած անվտահությունը հանգեցրեց ՀՀ արժեթղթերի շուկայում տոկոսադրույթների զգալի աճի: Որպես ՀՀ պետական արժեթղթերի շուկայի բնութագրիչ կարող ենք վերցնել ՀՀ ԿԲ կողմից հաշվարկվող և հրապարակվող GMI պետական պարտատոմսերի ինդեքսը, որը 2014 թվականի դեկտեմբերին արձանագրել է մոտ 9.4% անկում:

ՀՀ պետական պարտատոմսերի այդ շեշտակի անկումը իր ազդեցությունը թողեց նաև ակտիվների այլ դասերի, մասնավորապես կորպորատիվ արժեթղթերի վրա: Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայում նույնպես արձանագրվեցին տոկոսադրույթների որոշակի աճ, ինչ առավել քիչ արտահայտվեց ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի դեպքում:

ՀՀ դրամի/ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի տեսանկյունից շուկայում տարածաշրջանային զարգացումների, ՌԴ ֆինանսական շուկայի անկման ազդեցությունն ներքո 2014 թվականի վերջում ունեցանք ՀՀ դրամի մոտ 15% արժեգրկում, ինչ բացասական անդրադարձակ ինչպես ընդհանուր ՀՀ արժեթղթերի շուկայի, այնպես էլ մեր կողմից կառավարվող ֆոնդերի եկամտաբերության վրա:

Պորտֆելի նկարագիր

Հաշվի առնելով Կամավոր 2 ֆոնդի երկարաժամկետ ներդրումային հորիզոնը, ներդրումային որոշումներ կայացնելիս կիրառվում է «զնել-և-պահել» (buy-and-hold): Այդ պատճառով 2014թ.-ին ֆոնդի ներդրումային քաղաքականությունը հիմնվեց տարատեսականացման ընդայման վրա՝ տարվա վերջում ֆոնդում եղած արժեթղթերի թիվը հասցնելով 9-ի: Տարատեսականացումը ուղղվեց ինչպես արժեթղթերի դասի (պետ.պարտատոմս, կորպորատիվ) այնպես Էլ փոխարժեքի վրա:

Ֆոնդում եղած փոխարժեքային արժեթղթերը հնարավորություն տվեցին մեղմացնել պետական պարտատոմսերի գների կտրուկ անկման ազդեցությունը ֆոնդի եկամտաբերության վրա: Այնուամենայնիվ, ֆոնդը կրեց կորուստներ տարվա վերջին կիսամյակում:

Ներդրումների արդյունքներ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա եկամտաբերության ընդհանուր ցուցանիշներ

ՄԵԿ ՏԱՐԻ*

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԱ
ԱՄՍԱՑԿԻՑ***

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՂԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

4.19%

25.10%

Համաձայն ֆոնդի կանոնների, Կառավարիչը ֆոնդի հիմնադրումից հետո երեք տարվա ընթացքում պարտավոր է սահմանել և ներկայացնել այն համեմատական ուղենիշը, որի հիման վրա փայատերերը պետք է հնարավորություն ունենան գնահատել ֆոնդի եկամտաբերության մակարդակը՝ համեմատական ուղենիշների հիման վրա: Այդ համեմատական ուղենիշը պետք է սահմանվի՝ հիմք ընդունելով համանման գործիքների /ցուցանիշների/ համար գործող շահանիշները՝ հաշվի առնելով ռիսկերի, եկամտաբերության տարբեր ակտիվների խմբի ժամկետայնությունը: Սույն հաշվետվության ամսաթվի դրույթյամբ ուղենիշը մշակման փուլում է:

Վերը նշված արդյունքները հիմնված են ակտիվների գուտ արժեքի վրա և ենթադրում են բաշխման ենթակա շահույթի կրկին ներդրում (եթե այդպիսին կա):

Նախկին ցուցանիշները ՉԵՆ Նշանակում, որ դրանք շարունակվելու են ապագայում:

**ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ 2014 ԹՎԱԿԱՆԻ ՂԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ
ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՄԱՆ և
ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ**

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ԿԱՄԱՎՈՐ 2 կենսաթողակային ֆոնդի (այսուհետև՝ Ֆոնդ կամ ԿԱՄԱՎՈՐ) 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական վիճակը, գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը և փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներում փոփոխությունները ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՍՍ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՍՍ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները հասկանան որոշակի գործարքների եռկյունը, Ֆոնդի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական գործունեության այլ միջոցառումներն ու դրույթները և
- Ֆոնդի գործունեության անընդիհատության սկզբունքն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

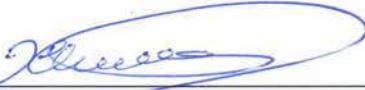
- Ֆոնդի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության և ապահովության մշակման, իրականացման և պահպանման համար,
- համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն արտացոլելու և բացահայտելու ֆոնդի գործառնությունները և ցանկացած ժամանակ խելամիտ ճգփությամբ բացահայտելու ֆոնդի ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռնեն Ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՍՍ-ներին,
- ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- Ֆոնդի ակտիվների անվտանգության ապահովման համար խելամիտ քայլերի իրականացման համար, և
- խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են հրապարակման համար 2015 թվականի ապրիլի 27-ին:

Ստորագրված է ղեկավարության անունից՝

ԱԼԻԿ ԱՌԱՋԵԼՅԱՆ
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ ՓԲԸ
27 ապրիլի 2015թ.

ԿԱՐԵՆ ԽԱՉՄԱՏՐՅԱՆ
Գլխավոր հաշվապահ, «ԵՎ-ԷՆ առողջիւթյուն»
ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

ԱՆԿԱԽ ԱՌԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՀԱՃՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՂԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ ՓԱՅԱՏԵՐԵՐԻՆ

Մենք առլիսի ենք Ենթարկել ԿԱՄԱՎՈՐ 2 կենսաթողակային ֆոնդի կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 31 դեկտեմբերի 2014թ. դրույթյամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, փայտերերին վերագրելի զուտ ակտիվներում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություններ:

ԴԵԼԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Դելավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների սիցազգային ստանդարտների համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի ապահովման համար, որը դեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող եական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Առլիսորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է՝ մեր կողմից իրականացված առլիսի արդյունքում կարծիք արտահայտել ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ։ Մենք առլիսոր իրականացրեցինք Առլիսի սիցազգային ստանդարտներին համապատասխան։ Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և առլիսոր պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն եական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով։

Առլիսորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել առլիսորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ։ Ըստրված ընթացակարգերը կախված են առլիսորի դատողություններից, ներայալ՝ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված՝ ֆինանսական հաշվետվությունների եական խեղաթյուրումների ռիսկի գնահատումը։ Այս ռիսկը գնահատելիս առլիսորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգ՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան առլիսորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ։ Առլիսորական աշխատանքները նաև ներառում են ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, դեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների հիմնավորվածության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը։

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված առլիսորական ապացույցները բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար։

Կարծիք

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր եական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԱՄաՎՈՐ 2 կենսաթոշակային ֆունդի ֆինանսական վիճակը և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

Արքունիկ Հակոբյան
Գործադիր տնօրեն

Դելոյթ Արմենիա
ՓԲԸ
27 ապրիլի, 2015թ.

Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Արփինե Ղևոնյան
Առդիտության ղեկավար

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻճԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՃՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ. ԴԵԿԵՄԲԵՐԻ 31-Ի
ԴՐՈՒՅՑԱՄԲ**

(հազար դրամ)	Թան.	31 դեկտեմբերի, 2014թ.	31 դեկտեմբերի, 2013թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	1,226	841
Ծահույթի կամ վնասի միջոցով հրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,8	4,534	1,849
Ընդամենը ակտիվներ		5,760	2,690
Պարտավորություններ			
Այլ կրեդիտորական պարուք		8	3
Ընդամենը պարտավորություններ (առանց փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների)		8	3
Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ՝ մեկ փայի դիմաց 1,251 դրամ արժեքով արժեքով, 4,598 վճարման ենթակա փայի պայմաններում (2013թ. դեկտեմբերի 31-ին 1,201 դրամ արժեքով՝ 2,238 վճարման ենթակա փայի պայմաններում)	9	5,752	2,687

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար դեկավարության
կողմից 2015թ. ապրիլի 27-ին:

Ալիկ Առաքելյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Հարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, «Եյ-Են առողջիս»
ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

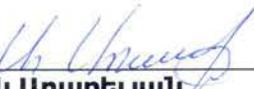
**ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ.
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒՅԹԱՄԲ**

**2013թ. ապրիլի 30-ից
(հիմնադրման
ամսաթվից) մինչև**

**2013թ. դեկտեմբերի 31-ն
ընկած**

(հազար դրամ)	Դան.	2014թ.	Ժամանակահատված
Տոկոսային եկամուտ	10	381	92
Չուտ օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	11	(244)	293
Ընդամենը գործառնական եկամուտ		137	385
Ներդրումային կառավարման վճարներ	12	(87)	(19)
Պահառուական վճարներ		(7)	(1)
Կոմիսիոն ծախսներ		(6)	-
Ընդամենը գործառնական ծախսեր		(100)	(20)
Գործառնական շահույթ		37	365
Չուտ օգուտ արտարժութային գործարքներից	114		-
Ֆինանսական եկամուտ		114	-
Տարվա/ժամանակաշրջանի շահույթ		151	365
Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների աճ		151	365

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար դեկավարության կողմից 2015թ. ապրիլի 27-ին:

Արմեն Խովհաննիս Հովհաննիս
Գլխավոր գործադիր տնօրին

Կարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, «Ե-Են առողջիտ»
ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

**ՓԱՅԱՏԵՐԵՐԻՆ ՎԵՐԱԳՐԵԼԻ ՉՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ**

(հազար դրամ)	Ծան.	Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ
<u>ՄՆԱԳՈՐԾԸ 2013թ. ապրիլի 30-ի (հիմնադրման ամսաթվի) դՐՈՒԹՅԱՄԲ</u>		-
Փայատերերի թողարկումներ և մարումներ		
Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ		2,322
Փայերի մարմանն ուղղված վճարումներ		-
ՉՈՒՏ ԱՅ ՎԻԱՅԵՐՈՎ ԳՈՐԾԱՐԵՐՆԵՐԻՑ		2,322
Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների աճ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀՐՉԱՆՈՒՄ		365
<u>ՄՆԱԳՈՐԾԸ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</u>	<u>9</u>	<u>2,687</u>
Փայատերերի թողարկումներ և մարումներ		
Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ		2,914
Փայերի մարմանն ուղղված վճարումներ		-
ՉՈՒՏ ԱՅ ՎԻԱՅԵՐՈՎ ԳՈՐԾԱՐԵՐՆԵՐԻՑ		2,914
Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների աճ ԱՆՔԱՋՐՈՒՄ՝		151
<u>ՄՆԱԳՈՐԾԸ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</u>	<u>9</u>	<u>5,752</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար դեկտեմբերի կողմից 2015թ. ապրիլի 27-ին:

Ալիկ Առաքելյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, «Եյ-Էն առողիտ»
ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

**ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2014թ. ԴԵԿԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ
ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ**

2013թ. ապրիլի 30-ից
(հիմնադրման
ամսաթվից) մինչև
2013թ. դեկտեմբերի
31-ն ընկած

(հազար դրամ)	Թան.	2014թ.	ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ	376	89	
Վճարված տոկոսներ	-	-	
Ճահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների ձեռքբերում	(2,939)	(2,093)	
Ճահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վաճառքից ստացված			
Միջոցներ	202	539	
Վճարված գործառնական ծախսեր	(166)	(18)	
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր	(2,527)	(1,483)	
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Փայերի թողարկումից ստացված միջոցներ	2,912	2,324	
Փայերի մարման ուղղված վճարումներ	-	-	
Զուտ դրամական միջոցներ ֆինանսական գործունեությունից	2,912	2,324	
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	385	841	
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	841	841	
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	1,226	841	

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են հրապարակման համար դեկավարության կողմից 2015թ. ապրիլի 27-ին:

Ալիկ Առաքելյան
Գլխավոր գործադիր տևորեն

Կարեն Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ, «Եյ-Էն առլիտ»
ՓԲԸ լիազոր ներկայացուցիչ

**2014թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

1. Ներդրումների ամփոփագիր

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի, 2014թ.	31 դեկտեմբերի, 2013թ.	
Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն և գերատեսչություններ՝ 43.01%			
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր			
11%, 04/29/2017, կիսամյակային, ՀՀ դրամով	800	820	-
10%, 04/29/2018, կիսամյակային, ՀՀ դրամով	500	484	400
12%, 02/17/2021, կիսամյակային, ՀՀ դրամով	500	500	500
13%, 02/17/2032 կիսամյակային, ՀՀ դրամով	700	670	450
Ընդամենը Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	2,474	1,488	
Ընդամենը Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն և գերատեսչություններ			
(պետական արժեթղթերի արժեքը՝ 2,478 հազար դրամ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ՝ 1,279 հազար դրամ))			
Կորպորատիվ արժեթղթեր՝ 35,81%			
Ֆինանսական ծառայություններ			
Անվանական արժեքը՝ 25 ԱՄՆ դոլար, 9%, 10/20/2015, կիսամյակային «Արարատբանկ»	750 ԱՄՆ դոլար	366	575 ԱՄՆ դոլար
Անվանական արժեքը՝ 10,000 ՀՀ դրամ, 9.7%, 23/12/2016 կիսամյակային Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա	450	440	-
Անվանական արժեքը՝ 10,000 ՀՀ դրամ, 6- ամիս-ՀՀ դրամ-գանձապետական պարտատոմսեր+0.3%, 31.01.2015 կիսամյակային ՎՉԵԲ	380	393	-
Անվանական արժեքը՝ 100,000 ՀՀ դրամ, 10%, 22/04/2017 կիսամյակային Ազգային հիփոթեքային ընկերություն	400	416	-
Ընդամենը ֆինանսական ծառայություններ	1615	238	
Ճիշճանյութեր և առևտուր			
Անվանական արժեքը 100 ԱՄՆ դոլար, 11%, 20/11/2018, կիսամյակային «Ճեն Յոլդինգ»			
Ընդամենը՝ շինանյութեր և առևտուր	445	123	
Ընդամենը՝ կորպորատիվ արժեթղթեր			
Կորպորատիվ արժեթղթեր՝ 2,087 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2013թ.: 363 հազար դրամ)			
Ընդամենը՝ ներդրումներ 78.82% (31 դեկտեմբերի 2013թ՝ 68.81%)	4,534	1,849	
Պարտավորությունները գերազանցող այլ ակտիվներ — 21.18% (31 դեկտեմբերի 2013թ՝ 31.19%)			
Զուտ ակտիվներ՝ 100.0%	5,752	2,687	

2. Հաշվետու ֆոնդը

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴԸ (այսուհետև՝ ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ, կամ ԿԱՄԱՎՈՐ 2, կամ Ֆոնդ) իրենից ներկայացնում է բաց պայմանագրային ներդրումային ֆոնդ: Ֆոնդը հիմնադրվել է 2013թ. ապրիլի 30-ին՝ անսահմանափակ ժամկետով, որպես բաց ներդրումային ընկերություն համաձայն ՀՀ օրենսդրության, ՀՀ Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) թիվ 123-Ա որոշմամբ: Ֆոնդի գրանցման հասցեն է՝ Խորենացու 15, 5-րդ սենյակ, Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն (ՀՀ):

Ֆոնդերի ներդրումային նպատակն է՝ հասնել կայուն միջնաժամկետ եկամտաբերության՝ միևնույն ժամանակ ապահովելով կապիտալի անվտանգությունը այն ներդնելով կապիտալի արժեթղթերի, պետական արժեթղթերի և դրանցով արտահայտված ածանցյալ գործիքների այդ թվում կարգավորվող շուկայից դուրս ածանցյալ գործիքների միջոցով՝ պայմանով, որ կարգավորվող շուկայի ներկայացուցիչների հետ գործարքները և գործիքները ապահովեն բավարար իրացվելիություն և իրական արժեքը որոշելու հնարավորություն:

Ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել կայուն եկամտային արժեթղթերում, ներառյալ պետական, կորպորատիվ և համայնքների կողմից թողարկված արժեթղթերում, ինչպես նաև բաժնային արժեթղթերում: Ֆոնդի ներդրումները կարող են նաև կատարվել բանկային ավանդներում՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 20%-ի չափով ինչպես նաև ինչպես նաև բաժնային արժեթղթերում՝ ֆոնդի ակտիվները կարող են ներդրվել ածանցյալ գործիքներում՝ միայն հեշտապես նպատակով: Ֆոնդի ակտիվները կարող են նաև ներառել արտասահմանյան արժեթղթեր՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով, ինչպես նաև ներդրումներ արտադրույթով՝ ֆոնդի ակտիվների մինչև 50%-ի չափով:

Ֆոնդի փայերը ենթակա են մարման՝ դրանց տնօրինողի հայեցողությամբ, պայմանով որ, դրանք կապահվեն նվազագույնը երկու տարի ժամկետով: Փայերը չեն կարող գնվել/վաճառվել արժեթղթերի շուկայում:

Ֆոնդի ներդրումային գործունեությունը կառավարվում է «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ «Կառավարիչ») կողմից, որը հիմնադրվել է 2012 հոկտեմբերի 18-ին և գրանցվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկում որպես ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ՝ ստանալով թիվ 1 լիցենզիան: Կառավարիչը պատասխանատու է ֆոնդի, ներդրումների կառավարման և փայտատերի/մասնակիցների հաշվառման համար: Կառավարիչը ֆոնդի հաշվապահությունն իրականացնելու համար ներգրավել է «Եյ Են Առլիխ» ՓԲԸ ընկերությանը, իսկ ֆոնդի պահառու՝ «ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ» ՓԲԸ-ին: «Կապիտալ Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է պրո. Տիգրան Կարապետյանի վերջնական վերահսկողության տակ գտնվող «Կապիտալ Ինվեսթմենթ» ներդրումային ընկերության դուստր ընկերություն:

Գործարար միջավայրը

Կարգավորող մարմինները վերահսկում են ֆոնդի և Կառավարչի գործունեության տարաբնույթը ոլորտները, և կարող են իրականացնել ստուգումներ՝ կիրառելի օրենսդրության, կանոնակարգերի և կանոնների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով: Այս օրենսդրությունը, կանոնակարգերը և կանոնները կարգավորում են գործունեության տարբեր ասպարեզները,

Ներառյալ՝ վաճառքի և մարքեթինգային գործունեությունը, թրեյդինգային գործառույթները, հաճախորդների ակտիվների գծով կիրառվող մոտեցումը, շարունակական մասնագիտական վերապատրաստումը, փողերի լվացման կանխարգելման գործունեությունը, հաճախորդի ճանաչման քաղաքականությունը, հաշվետվությունների և հաշվառման վարումը, ինչպես նաև տնօրինների, ռեկավար և շարժային աշխատակիցների վարվելակարգի կանոնները:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ֆոնդն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, Ֆոնդի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Զարգացող երկրների ֆինանսական շուկաները, ինչպիսին է Հայաստանի Հանրապետությունը, ավելի շատ են ենթարկվում զանազան ռիսկերի, քան ավելի զարգացած երկրների շուկաները, այդ թվում տնտեսական, քաղաքական, սոցիալական, իրավական և օրենսդրական ռիսկերի: Երկրի ապագա տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղության վրա իրավական, կանոնակարգման և քաղաքական զարգացման հետ միասին զգալիորեն ազդում են կառավարության կողմից ընդունված հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունները:

Հայաստանը դեռևս գտնվում է տնտեսական և քաղաքական փոփոխությունների գործընթացում: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանը չունի այն աստիճան զարգացած գործարար և կանոնակարգային ենթակառուցվածք, որը բնորոշ է ավելի հասուն ազատ շուկայական տնտեսություններին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտ են հանդիսանում տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակը և տնտեսավարման կենտրոնացվածությունը, տարածաշրջանային անկայունությունները և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը: Ի լրում, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեության ծավալները, ինչը թերևս չի արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքները:

Ֆոնդի ակտիվների վրա բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ ընդհանուր տնտեսական վիճակը, կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայում, կանոնակարգային դաշտում և աշխարհաքաղաքական այլ փոփոխությունները, որոնք բոլորն ել դեռ ունեն ակտիվների գնահատման, թրեյդինգային գործունեության, տոկոսադրույթների, ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության նկատմամբ, և դուրս են ֆոնդի վերահսկողությունից: Վարկային շուկաների իրադրության վատթարացումը, կարճաժամկետ տոկոսադրույթների և արժեթղթերի գնահատումներում նվազումները բացասական ազդեցություն ունեն փայտաերերին վերագրելի գույտ ակտիվների արժեքի վրա:

Անբարենպաստ փոփոխությունները, որոնք առաջանում են համաշխարհային ֆինանսական համակարգի ռիսկերից, այդ թվում վարկային միջավայրի ցանկացած լճացումը կարող է դանդաղեցնել կամ խոչընդոտել Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը: Ավելին, դեռևս առկա են անորոշություններ՝ կապված երկրների տնտեսական իրավիճակի հետ, որը կարող է հանգեցնել արտասահմանից ներհոսող դրամական միջոցների պակասորդի, ինչպես նաև հանքարդյունաբերական արտադրանքի գների անկման, որը մեծապես որոշիչ դեր է խաղում ՀՀ տնտեսության համար: Առավել խիստ զգալի շուկայական սպառնալիքների և դժվարությունների արդյունքում ՀՀ տնտեսությունը, ինչպես նաև Ֆոնդի գործունեությունը կարող են վատթարանալ:

ՀՀ դրամի արժեզրկումը սկսվել է 2014թ. նոյեմբերին և շարունակվել է 2014թ. դեկտեմբերի ընթացքում: ՀՀ դրամի արժեզրկումը կախված է մի շարք գործոններից ինչպիսիք են՝ գլոբալ տնտեսական զարգացումները, առաջին հերթին՝ ԱՄՆ-ում դիտվող աճի պայմաններում ԱՄՆ դոլարի արժեվորումն այլ զարգացող և զարգացած երկրների արժույթների համեմատ: ԱՊՀ երկրներում իրավիճակը էլ ավելի են բարուցնում աշխարհաքաղաքական խնդիրները և նավթի գների անկումը: Այս գործոնները հանգեցրել են տնտեսական աճի կտրուկ անկման Ռուսաստանում և ազգային արժույթի արժեզրկման: Սա իր հերթին մեծացրել է ճնշումը ԱՊՀ տարածաշրջանում, ինչի արդյունքում կրճատվել են արտահանման և փոխանցումների արդյունքում դոլարային ներփակում:

Դեկավարության համոզմամբ, իրենց կողմից ձեռնարկվում են բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները Խմբի կայուն զարգացումն ապահովելու ուղղությամբ: Կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են դեկավարության գնահատականները ներկայիս բիզնես միջավայրի՝ կատարողական արդյունքների և ֆինանսական վիճակի վրա հնարավոր ազդեցության վերաբերյալ: Այնուամենայնիվ, քանի որ նման ենթադրությունների հիմքում ընկած են բազմաթիվ փոփոխական պայմաններ և անորոշություններ, դեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում այն ճգրտումների ազդեցությունը, որոնք կարող են անհրաժեշտ համարվել, եթե վերը նշված հանգամանքները դիտարկելի և արժանահավատորեն չափելի լինեին Հայաստանի Հանրապետությունում:

3. Պատրաստման հիմունքները

ա. Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՐՍՍ) համաձայն:

բ. Պատրաստման հիմունքները

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են այն ենթադրության հիման վրա, որ ֆոնդը գործում է անընդհատության հիմունքով և կշարունակի գործունեությունը մոտ ապագայում:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշակի ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ապրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

Իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս՝ անկախ նրանից, թե արդյոք գինը ուղղակիորեն դիտարկելի է կամ գնահատվել է՝ օգտագործելով այլ գնահատման մեթոդներ: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում ակտիվի կամ պարտավորության բնութագրերը, եթե շուկայի մասնակիցներն այդ բնութագրերը հաշվի կառնեին չափման ամսաթվի դրությամբ ակտիվի կամ

պարտավորության գինը որոշելիս: Այս ֆինանսական հաշվետվություններում չափման և/կամ այլ բացահայտումների նպատակով իրական արժեքը որոշվում է նման սկզբունքներով:

Ի լրումն՝ ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով իրական արժեքի չափումները դասակարգվում են մակարդակ 1, 2 և 3-ի՝ ելելով իրական արժեքի չափումներում օգտագործված սկզբնական տվյալների դիտարկելիության աստիճանից, ինչպես նաև այդ սկզբնական տվյալների՝ իրական արժեքով չափման ամբողջական պատկերի վրա ազդեցության եականության աստիճանից: Այդ մակարդակները կարելի են նկարագրել հետևյալ կերպ՝

- Մակարդակ 1-ի դեպքում մուտքային տվյալներ են հանդիսանում ակտիվ շուկայում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների նշված գները (չճգրտված), որոնք ֆոնդին հասանելի են չափման ամսաթվի դրությամբ:
- Մակարդակ 2-ի մուտքային տվյալներն իրենցից ներկայացնում են մակարդակ 1-ում նշված գներից տարերվող մուտքային տվյալները, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով:
- Մակարդակ 3-ի մուտքային տվյալները իրենցից ներկայացնում են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալները:

Ֆոնդն իր հաշվապահական հաշվառումն իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվապահական գրառումների հիման վրա և ճշգրտվել են՝ ֆՀՄՍ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆոնդն ընդիանուր առմամբ ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն ըստ իրացվելիության: Ստացվելիք և վճարվելիք գումարներին վերաբերող վերլուծությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից հետո 12 ամիսների ընթացքում (ընթացիկ) և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում (ոչ ընթացիկ) ներկայացված են Ծանոթագրություն 6-ում:

գ. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված միավորները չափվում են այն տևական միջավայրում գործող արժույթով, որում ֆոնդն իրականացնում է իր գործունեությունը («Գործառնական արժույթ»): Ֆոնդի գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է (այսուհետ՝ դրամ): Բոլոր արժեքները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ:

դ. Հարկում

Ֆոնդը համարվում է կենսաթոշակային ֆոնդ և ՀՀ հարկային օրենսդրության համաձայն ազատված է շահութահարկից, այսինքն՝ շահութահարկի գծով պահուստի անհրաժեշտություն չկա: Ֆոնդի փայտարերից յուրաքանչյուրն առանձին պատասխանատվություն է կրում ֆոնդից ստացված իր եկամուտների մասով:

Ե. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով գուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

գ. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՍՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են և հիմնված են դեկավարության փորձի և այլ գործուների վրա, ներառյալ ապագա իրադարձությունների ակնկալիքների վրա, որոնք կարող են տեղի ունենալ տվյալ հանգամանքներում: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Դեկավարությունը նաև գնահատումներից բացի, որոշակի դատողություններ են կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում: Դատողությունները, որոնք առավել եական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված գումարների և գնահատումների վրա, և որոնք կարող են զգալի ճշգրտումներ առաջ բերել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշառյին արժեքներում առաջիկա ֆինանսական տարվա ընթացքում, վերաբերում են իրական արժեքի գործիքներին: Իրական արժեքի լավագույն վկայություն է հանդիսանում դրա գինը ակտիվ շուկայում: Ծովայում գնի բացակայության դեպքում Ֆոնդի օգտագործում է այլ գնահատման տեխնիկաներ, մասնավորապես՝ թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին շուկաներում համանման գործիքների հետ համեմատության մեթոդը: Իրական արժեքի չափումները ներկայացված են ծանոթագրություն 13-ում:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ա. Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են գործառնական արժույթի՝ համապատասխան արտարժույթի համար գործարքի օրվա դրությամբ բորսայի փակման փոխարժեքով, դրա բացակայության դեպքում՝ ՀՀ ԿԲ հայտարարած միջին փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափում են իրական արժեքով, վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ առկա փոխարժեքով:

Արտարժությաին հոդվածների վերահաշվարկումից (վերագնահատումից) առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես զուտ օգուտ (կորուստ) արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերաչփումից առաջացող զուտ օգուտի կամ վնասի տարր:

բ. Տոկոս

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը՝ ներառյալ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ:

Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն դրույթն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում են ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Ֆոնդն արդյունավետ տոկոսադրույթի հաշվարկման ժամանակ գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքների բոլոր պայմանագրային պայմանները, բայց ոչ ապագա պարտքային կորուստները: Ստացված կամ ստացվելիք տոկոսները, վճարված կամ վճարվելիք տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, համապատասխանաբար որպես տոկոսային եկամուտ կամ տոկոսային ծախս:

գ. Արժեթղթերով գործարքներ և ներդրումային եկամուտ

Արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են գործարքի (արժեթղթերի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը հաշվառվում է նախորդ շահաբաժնի ամսաթվին: Արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է միշին կշռված ինքնարժեքի հիմունքով:

Ինչ վերաբերում է կարճաժամկետ և ֆիքսված եկամտաբերությամբ ներդրումներին, զեղչերը և եմիսիոն եկամուտները ամորտիզացվում են և հաշվառվում են ներդրումային եկամուտում: Վաճառված արժեթղթերի արժեքը հաշվարկվում է ամորտիզացված արժեքի հիմքով:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից գուտ օգուտը ներառում է իրական արժեքի բոլոր իրացված և չիրացված փոփոխությունները, արտաժույթի փոխարժեքային տարբերությունները, սակայն չի ներառում տոկոսների և շահաբաժինների տեսքով եկամուտը:

դ. Ծախսեր

Բոլոր ծախսերը, ինչպես նաև կառավարչի ծախսերը և վճարները կապված ԿԱՄԱՎՈՐ 2 կենսաթշակային ֆոնդի գծով պարտականությունների իրականացման հետ կարող են ծախսագրվել ֆոնդին:

Ֆոնդից գանձվող կառավարման միջնորդավճարը կազմում է գուտ ակտիվների տարեկան 2.0 %-ը:

ե. Կոմիսիոն ծախսեր

Կոմիսիոն ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ դրանց առնչվող ծառայությունների կատարումից հետո:

գ. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆոնդը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, եթե այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմէ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր գնումները և վաճառքը

հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարում շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ ա) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, գ) վարկեր և դեբիտորական պարտքեր: Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման բնույթից և նպատակից և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ.

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը պահվում է վաճառքի համար կամ նախատեսված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվ:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում վաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է ֆոնդի կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը նախատեսված չէ կամ չի օգտագործվում որպես հեջափորման գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվներից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,

- եթե նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ՝
- ֆինանսական ակտիվը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, ֆոնդի փաստաթղթավորված

- ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն, և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կազմով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ՀՀՍՍ 39. Ֆինանսական գործիքներ: ճանաչումը և չափումը թույլ է տալիս որշ պայմանագրով (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներկայացվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ որշ օգուտը կամ վնասները, որոնք առաջանում են եկամուտներում կամ ճախսերում ճանաչվող վերաբարման արդյունքում: Ծահույթում կամ վնասում ճանաչվող գուտ օգուտը կամ վնասները ներառում են ֆինանսական ակտվի գծով վաստակած բոլոր շահաբաժնները և տոկսները և ներառվում են «այլ օգուտներ և վնասներ» և «տոկոսային եկամուտ» տողում, շահույթի, վնասի և այլ համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքը որոշվում է նկարագրված եղանակով (տես ծանոթագրություն 13).

Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ. Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնց գծով բանկը ունի մինչև մարման ժամկետը պահելու հաստատուն մտադրություն և կարողություն: Մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ՝ հանած արժեզրկումը:

Եթե ֆոնդը որոշեր վաճառել կամ վերադասակարգել մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումների գգալի մասը նախքան դրանց մարման ժամկետը (բացառությամբ հատուկ հանգամանքների առկայության), որշ դասը կորակազրկվեր և պետք է դասակարգվեր որպես վաճառքի համար մատչելի: Ավելին, ֆոնդին կարգելվեր ընթացիկ տարում և դրան հաջորդող երկու տարիների ընթացքում դասակարգել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես մինչև մարման ժամկետը պահպող ակտիվ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ են, որոնք դասակարգվում են որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ չեն դասակարգվում որպես ա) վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, բ) մինչև մարման ժամկետը պահպող ներդրումներ կամ՝ գ) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով ճանաչվող ֆինանսական ակտիվներ:

Իրական արժեքը որոշվում է նկարագրված եղանակով: Իրական արժեքի փոփոխությունից օգուտը և վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում և կուտակվում են ներդրումների վերագնահատման պահուստում, բացառությամբ ոչ ժամանակավոր արժեզրկման կորուստների, արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով հաշվարկված տոկոսի, շահաբաժնների տեսքով եկամտի, դրամային ակտիվների դեպքում՝ արտարժույթի փոխարկումից օգուտի և վնասի, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Այն դեպքում երբ ներդրումն օտարվում է կամ համարվում է արժեզրկված, նախկինում ներդրումների վերագնահատման պահուստում կուտակված օգուտը կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր. Առևտրային դեբիտորական պարտքերը, վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք ունեն ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներ, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում դասակարգվում են որպես «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»: Վարկերը

և դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ՝ հանած արժեգրկումը։ Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ, բացառությամբ կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի, որոնց դեպքում տոկոսի ճանաչումը եական ազդեցություն չեր ունենա:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը. Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը։ Եթե ֆոնդը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ եռթյան, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ֆոնդը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ։ Եթե ֆոնդը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ եռթյան, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա ֆոնդը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը։

Եթե ֆոնդի շարունակվող ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի միայն մի մասով է (օրինակ՝ երբ ֆոնդը պահպանում է փոխանցված ակտիվի մի մասը հետգնելու օպցիոնը), ապա ֆոնդը ֆինանսական ակտիվի նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխում է այն մասի, որն այն շարունակում է ճանաչել շարունակվող ներգրավվածության ներքո, և այն մասի միջն, որն այն այլևս չի ճանաչում՝ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա։ Այլևս չճանաչվող մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և այլևս չճանաչվող մասի դիմաց ստացված հատուցման և դրա վրա բաշխված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարների տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում։ Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը բաշխվում է այն մասի, որը շարունակվում է ճանաչվել, և այլևս չճանաչվող մասի միջն՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա։

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես այլ ֆինանսական պարտավորություններ։

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահպան է վաճառքի համար կամ դասակարգվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող։

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահպան, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետզնման նպատակով, կամ

- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Բանկի կողմից համատեղ դեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ օգտագործվում որպես հեշավորման գործիք:

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի վաճառքի համար պահպող ֆինանսական պարտավորություններից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե՝

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ
- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, ընկերության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- Այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսի և ՀՀՍՍ 39. Ֆինանսական գործիքներ: ճանաչումը և չափումը թույլ է տալիս ողջ պայմանագրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացվում են իրական արժեքով, իսկ դրանց վերաչափումից առաջացող բոլոր օգուտները կամ վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ցանկացած տոկոս, որը վճարվել է ֆինանսական պարտավորության գծով և ներառվում է «տոկոսային ծախս» տողում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունում: Իրական արժեքը որոշվում է նկարագրված եղանակով:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, առանց գործարքի ծախսերի:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույթը այն տոկոսադրույթն է, որը ճշգրտորեն գեղջում է ապագա գնահատված կանխիկի վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույթի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարզևաճարներ կամ գեղշեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա զուտ հաշվեկշռային արժեքին:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչում. Ֆոնդն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ֆոնդի պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Եթե միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն եականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների եական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոփոխակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Ե. Մարման Ենթակա փայեր և մարման Ենթակա փայերի փայտերերին վերագրվող գուտ ակտիվներ

Ֆոնդն առաջարկում է փայերի մեկ դաս, որոնք ստորադասված են Ֆոնդի պարտավորություններին, բոլոր եական առումներով հավագարագրո են և ունեն միևնույն պայմանները: Մարման Ենթակա փայերը ցանկացած պահի կարող են վերադարձվել Ֆոնդին կանխիկացման նպատակով, պայմանով, որ դրանք կպահպեն առնվազն երկու տարի ժամկետով, և դրանք հավասար են Ֆոնդի՝ փային վերագրելի ակտիվի գուտ արժեքի համամասնական չափին: Մարման Ենթակա փայերը դասակարգվում են սեփական կապիտալում և չափվում են մարման մեծության չափով:

Մարման Ենթակա փայերը թողարկվում և մարվում են հիմք ընդունելով մեկ փայի դիմաց Ֆոնդի սահմանած գուտ ակտիվի արժեքը՝ հաշվարկված Ֆոնդի գուտ ակտիվների բաժանման եղանակով, համաձայն Ֆոնդի կանոնների (որոնք համապատասխանում են ՖՀՍՍ պահանջներին): Թողարկված և մարված փայերի դիմաց ստացված հասույթը և կատարված վճարումները հաշվառվում են որպես շարժ փայտերերին վերագրելի գուտ ակտիվների փոփոխության մասին հաշվետվությունում:

Ֆոնդի գուտ ակտիվների արժեքը որոշվում է յուրաքանչյուր Ֆոնդին վերաբերող Կանոնների փաստաթղթերում սահմանված պահին՝ յուրաքանչյուր գործառնական օր («Գնահատման ամսաթիվ») և ցանկացած այլ ամսաթիվ դրությամբ, ինչպես կարող է անհրաժեշտ համարվել Կառավարչի կամ նրա կողմից նշանակված անձի կողմից:

Ռ. Բաշխումներ փայտերերին

Կառավարչի նպատակն է՝ Ֆոնդի եկամուտը չբաշխել փայտերերին, այլ վերստին ներդնել Ֆոնդում:

5. Նոր և վերանայված ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների կիրառումը

Փոփոխություններ ՖՀՍՍ-ներում, որոնք ազդում են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների վրա: Ընթացիկ տարում ընդունվել են/վերանայվել են հետևյալ ստանդարտները և դրանց մեկնաբանությունները, որոնք ազդեցություն են ունեցել սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների վրա:

- Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 10, ՖՀՍՍ 12 և ՀՀՍՍ 27 ստանդարտներում: **Ներդրումային ընկերություններ.**
- Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 32 ստանդարտում: **Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում**
- Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 36 ստանդարտում: **Վերականգնվող գումարների բացահայտումը ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով**
- Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 39 ստանդարտում: **Ածանցյալ գործիքների վերաձևակերպում և հեջային հաշվառման շարունակում**
- ՖՀՍՍԿ 21. *Տուրքեր*

Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 10, ՖՀՍՍ 12 և ՀՀՍՍ 27 ստանդարտներում. Ներդրումային ընկերություններ: ՖՀՍՍ 10-ում տեղի ունեցած փոփոխությունները սահմանում են բացառություններ ներդրումային ընկերության դրստր ընկերությունների համախմբան պահանջներից: Փոխարենը, ներդրումային ընկերությունից պահանջվում է դրստր ընկերություններում ունեցած մասնակցությունը չափել իր ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Այս բացառությունը չի առնչվում ներդրումային ընկերության դրստր ընկերություններին, որոնք տրամադրում են ներդրումային ընկերության ներդրումային գործունեությանն առնչվող ծառայություններ:

Որպես ներդրումային ընկերություն որակվելու համար հաշվետու ընկերությունից պահանջվում է՝

- ձեռք բերել միջոցներ մեկ կամ ավելի ներդրողների կողմից՝ մասնագիտական ներդրումային կառավարման ծառայություններ տրամադրելու նպատակով,
- պարտավորություն ստանձնել ներդրող(ներ)ի հանդեպ առ այն, որ իր գործունեության նպատակը միջոցների ներդրումն է կապիտալի արժեվորման կամ ներդրումային եկամուտ ստանալու կամ այդ երկուսի համատեղման միջոցով եկամտաբերության ապահովումն է, և
- չափել և գնահատել հիմնականում իր բոլոր ներդրումների կատարողականը իրական արժեքի սկզբունքով:

Համապատասխան փոփոխություններ են տեղի ունեցել ՖՀՍՍ 12 և ՀՀՍՍ 27-ում՝ ներդրումային կազմակերպությունների կողմից նոր բացահայտումների պահանջները արտացոլելու համար: Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենում ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 32 ստանդարտում. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում: ՀՀՍՍ 32-ը պարզաբանում է ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցմանը վերաբերող պահանջները: Մասնավորապես, այս փոփոխությունները պարզաբանում են այնպիսի հասկացությունների նշանակությունը, ինչպիսիք են՝ «ներկայում ունի հաշվանցման

իրավաբանորեն գործադրելի իրավունք» և «միաժամանակյա իրացում և մարում»:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենում ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ ֆոնդը չունի ֆինանսական ակտիվներ կամ ֆինանսական պարտավորություններ, որոնք ենթակա են հաշվանցման:

Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 36 ստանդարտում. Վերականգնվող գումարների բացահայտումը ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով: ՀՀՍՍ 36 ստանդարտը ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի վերականգնվող արժեքի հաշվանցման պահանջը սահմանափակում է այն ժամանակահատվածներով, որոնցում արժեգրկումից կորուստը ճանաչվել է կամ հակադարձվել: Ավելին, դրանք ընդլայնում և պարզաբանում են բացահայտման պահանջները այն դեպքերում, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի վերականգնվող արժեքը որոշվել է իրական արժեքից հանած իրացման գին հիմունքներով: Նոր բացահայտումները ներառում են իրական արժեքի հիերարխիան, հիմնական ենթադրությունները և գնահատման տեխնիկան, որոնք համապատասխանում են ՀՀՍՍ 13 Իրական արժեքով չափումներ ստանդարտով պահանջվող բացահայտումներին:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենում ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ ֆոնդը չունի ֆինանսական գործիքներ, որոնք ենթակա են պահանջվող բացահայտումներին:

Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 39 ստանդարտում. Ածանցյալ գործիքների վերաձևակերպում և հեջային հաշվառման շարունակում: Այս փոփոխությունները թույլ են տալիս շարունակել հեջային հաշվառումը այն դեպքում, եթե ածանցյալ գործիքը վերաձևակերպվում է քլիրինգային գործարքի կողմի վրա և բավարարված են որոշակի պայմաններ: Այս փոփոխությունով նաև պարզաբանվում է, որ վերաձևակերպման արդյունքում հեջավորման գործիք հանդիսացող ածանցյալ գործիքի իրական արժեքի ցանկացած փոփոխություն պետք է ներառվի հեջի արդյունավետության գնահատման և չափման գնահատման գործընթացով:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենում ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ ֆոնդը չի կիրառում հեջային հաշվառում:

ՀՀՍՍԿ 21. Տուրքեր: Այս մեկնաբանությունը կիրառելի է պետական մարմինների կողմից կիրառվող բոլոր տեսակի վճարումների գծով, բացառությամբ շահութահարկի, որոնք լուսաբանվում են ՀՀՍՍ 12 ստանդարտով, և բացառությամբ օրենքի խախտման դեպքում կիրառվող տույժեր և տուգանքների: Մեկնաբանությունը պարզաբանում է, որ տուրքերի վճարման պարտավորությունը պետք է ճանաչվի միայն այն դեքում, եթե պարտադրող իրադարձությունը տեղի է ունեցել, և ուղղություն է տալիս այն մասին, թե արդյոք պարտավորությունը պետք է ճանաչվի առաջընթաց սկզբունքով որոշակի ժամանակահատվածի համար, թե ամբողջությամբ պետք է ճանաչվի կոնկրետ ամսաթվի դրությամբ:

Մեկնաբանությունը ազդեցություն չի ունեցել ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, բացառությամբ ֆոնդը քաղաքականության մեջ տեղի ունեցած փոփոխությունների:

Ֆոնդը չի իրականացրել որևէ իրապարակված սակայն դեռևս չգործող ստանդարտի, փոփոխության կամ մեկնաբանության վաղ կիրառություն:

Յրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՍ-ներ

Ֆոնդը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ստանդարտները, որոնք իրապարակվել են, սակայն դեռևս չեն գործում.

- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 19. Սահմանված հատուցումների պլաններ. Աշխատակիցների հատկացումներ
- ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ՝ 2010-2012 ցիկլ
- ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ՝ 2011-2013 ցիկլ
- ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ՝ 2012-2014 ցիկլ
- ՖՀՄՍ 14. Դետաձգված սակագնային ճշգրտումների հաշիվներ
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16 և ՀՀՄՍ 38 ստանդարտում: *Մաշվածության և ամրության ընդունելի մեթոդների պարզաբանում*
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 27 ստանդարտում: *Բաժնեմասնակցության մեթոդը առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում*
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16 և ՀՀՄՍ 41 ստանդարտում: *Գյուղատնտեսություն: Բերքատու բույսեր*
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 11 ստանդարտում: *Դամատեղ գործունեությունում մասնակցության հաշվառում*
- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 10 և ՀՀՄՍ 28 ստանդարտում: *Ներդրողի և նրա հետ ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկման միջն ակտիվների վաճառք կամ հատկացում*
- ՖՀՄՍ 15. Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

- ՖՀՄՍ 9. Ֆինանսական գործիքներ

Գործում է 2014թ. հունիսի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառում:

Գործում է 2016թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառում:

- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 ստանդարտում: *Բացահայտման նախաձեռնության ծրագիր*

Գործում է 2017թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառում:

Գործում է 2018թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառում:

Գործում է 2016թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառում:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 19 ստանդարտում: Սահմանված հատուցումների պլաններ.

Աշխատակիցների հատկացումներ: ՀՀՄՍ 19՝ Աշխատակիցների հատուցումներ ստանդարտում տեղի ունեցած փոփոխությունները հստակեցնում են, թե ինչպես աշխատակիցների կամ երրորդ կողմերի հատկացումները, որոնք փոխկապակցված են ծառայության հետ, պետք է վերագրվեն ծառայության ժամանակահատվածներին: Ավելին, փոփոխությունները գործնական կիրառություն են սահմանում այն դեպքում, եթե

հատկացումների գումարները կախված չեն աշխատած տարիների քանակից. և մասն դեպքում հետաքրություն է ընձեռվում, սակայն ոչ՝ պահանջվում, և մասն հատկացումները ճանաչել որպես ծառայության արժեքի նվազեցում՝ այն ժամանակահատվածում, երբ մատուցվել է համապատասխան ծառայությունը:

Ֆոնդի դեկավարությունը չի ավելացվում, որ այս փոփոխությունները ազդեցություն կուլտնան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ ֆոնդը չունի/չի նախատեսում սահմանված հատուցումների պահան:

ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ՝ 2010-2012 ցիկլ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումների 2010-2012թթ. ցիկլը ներառում է մի շարք ՖՀՄՍ-ների փոփոխություններ, որոնք ներկայացված են ստորև:

ՖՀՄՍ 2-ի փոփոխությամբ տեղի է ունենում փոփոխություն «իրավունքի առաջացման պայմաններ» և «շուկայական պայմաններ» հասկացությունների սահմանման մեջ, ավելացնելով «կատարողական պայմաններ» և «ծառայության պայմաններ» հասկացությունների սահմանումները, որոնք նախկինում ներառված եին «իրավունքի առաջացման պայմանների» սահմանման մեջ:

ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պայմանական վճարումը, որը դասակարգվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն, պետք է չափվի իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, անկախ նրանից, թե արդյոք տվյալ պայմանական վճարը ֆինանսական գործիք է համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի կամ ՖՀՄՍ 9-ի, կամ ոչ ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն է:

ՖՀՄՍ 8-ում տեղի ունեցած փոփոխություններով պահանջվում է, որպեսզի ֆոնդը բացահայտի դեկավարության դատողությունները՝ կիրառելով ամբողջականացման չափանիշը գործառնական սեզմենտների նկատմամբ և պարզաբանվում է, որ հաշվետու սեզմենտի ընդհանուր ակտիվների համեմատագրումը Խմբի ակտիվների հետ պետք է տեղի ունենա միայն այն դեպքում, եթե սեզմենտի ակտիվները կանոնավորապես տրամադրվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնող մարմնին:

ՖՀՄՍ 13-ի եզրակացության հիմքերի վերաբերյալ փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ՖՀՄՍ 13-ի թողարկումը և դրան հետևած փոփոխությունները ՀՀՄՍ 39-ում և ՖՀՄՍ 9-ում չեն հանգեցնում կարճաժամկետ դեբյուտական և կրեդիտորական պարտքի՝ առանց տոկոսադրույթի նշման, հաշիվ-ապրանքագրային արժեքով և առանց գեղշման չափման հնարավորության կասեցման, եթե գեղշման ազդեցությունը նշանակալի չէ: Այս փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում անմիջապես:

ՀՀՄՍ 16-ի և ՀՀՄՍ 38-ի փոփոխությունները վերացնում են առկա անհամապատասխանությունները կուտակված մաշվածության/ամորտիզացիայի հաշվառման գծով այն դեպքում, եթե հիմնական միջոցի միավորը կամ ոչ նյութական ակտիվը վերագնահատվում են: Ըստ վերանայված ստանդարտների պարզաբանվում է, որ համախառն հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի վերագնահատմանը համապատասխան եղանակով և որ կուտակված մաշվածությունը/ամորտիզացիան իրենից ներկայացնում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի և կուտակված մաշվածության գծով վեսաների հաշվարկով դիտարկված հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերությունը:

ՀՀՍՍ 24-ում տեղի ունեցած փոփոխությունները պարզաբանում են, որ առանցքային դեկավար անձնակազմի ծառայությունները տրամադրող կառավարչական կազմակերպությունը հանդիսանում է հաշվետու կազմակերպության հետ փոխկապակցված կողմէ: Համապատասխանաբար, հաշվետու կազմակերպությունը պետք է բացահայտի կառավարչական կազմակերպությանը առանցքային դեկավար անձնակազմի ծառայությունների տրամադրման դիմաց վճարված կամ վճարման ենթակա բոլոր հաշվեգրված գումարները որպես կապակցված կողմերի հետ գործարքներ: Այնուամենայնիվ, նման փոխհատուցման բացահայտում չի պահանջվում:

Ֆոնդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը զգալի ազդեցություն կունենա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՍՍ-ների տարեկան բարելավումներ՝ 2011-2013 ցիկլ. 2011-2013 ցիկլի ֆՀՍՍ-ների տարեկան բարելավումները ներառում են տարբեր ֆՀՍՍ-ների հետևյալ փոփոխությունները:

ֆՀՍՍ 3-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, որ ստանդարտը չի կիրառվում բոլոր տեսակի համատեղ ձեռնարկումների ձևավորման հաշվառման նկատմամբ տվյալ համատեղ ձեռնարկման ֆինանսական հաշվետվություններում:

ֆՀՍՍ 13-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, որ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների խմբի գույտ հիմունքով իրական արժեքի որոշման համար պորտֆելի բացառությունների շրջանակը ներառում է բոլոր պայմանագրերը, որոնք կարգավորվում են և հաշվառվում են համաձայն ՀՀՍՍ 39-ի կամ ֆՀՍՍ 9-ի, անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք տվյալ պայմանագրերը համապատասխանում են ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների սահմանմանը համաձայն ՀՀՍՍ 32-ի:

ՀՀՍՍ 40-ի փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ՀՀՍՍ 40-ը և ֆՀՍՍ 3-ը փոխադարձաբար բացառելի չեն, և կարող է պահանջվել այդ երկու ստանդարտների միաժամանակ կիրառումը: Համապատասխանաբար, ներդրումային գույք ձեռք բերող ֆոնդը պետք է որոշի, թե արդյոք տվյալ գույքը համապատասխանում է ներդրումային գույքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՍՍ 40-ի, և արդյոք գործարքը համապատասխանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սահմանմանը՝ համաձայն ֆՀՍՍ 3-ի:

Ֆոնդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը զգալի ազդեցություն կունենա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ֆՀՍՍ-ների տարեկան բարելավումներ՝ 2012-2014 ցիկլ. 2012-2014 ցիկլի ֆՀՍՍ-ների տարեկան բարելավումները ներառում են տարբեր ֆՀՍՍ-ների հետևյալ փոփոխությունները:

ֆՀՍՍ 5-ի փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ակտիվի վերադասակարգումը կամ օտարումը՝ վաճառքի համար պահպող ակտիվից սեփականատերերին բաշխման համար պահպող ակտիվի կամ հակառակը, չպետք է համարվի վաճառքի պլանի կամ սեփականատերերին բաշխման պլանի փոփոխություն և պետք է կիրառվեն օտարման նոր մեթոդի հանդեպ գործող դասակարգման, ներկայացման և չափման պահանջները: Ավելին, այս փոփոխություններով պարզաբանվում է, որ ակտիվները, որոնք այլևս չեն համապատասխանում սեփականատերերին

բաշխման համար պահպող ակտիվի չափանիշներին, պետք է դիտարկվեն նույն կերպ, ինչ ակտիվները, որոնք դադարում են դասակարգվել որպես վաճառքի համար պահպող: Այս փոփոխությունը պետք է կիրառվի առաջնաժամկետ կերպով:

ՖՀՍՍ 7-ի փոփոխությունները տրամադրում են լրացուցիչ պարզաբանում այն մասին, թե արդյոք սպասարկման պայմանագիրն իրենից ներկայացնում է փոխանցված ակտիվում շարունակական մասնակցություն՝ փոխանցված ակտիվների գծով պահանջվող բացահայտումների տեսանկյունից: Ի լրումն, ՖՀՍՍ 7-ի փոփոխությունները նպատակ ունեն պարզաբանելու, որ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման բացահայտման պահանջները թեև հստակորեն պարտադիր չեն ներկայացնել բոլոր միջանկյալ ժամանակահատվածների կրծատ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում, սակայն կարող է պահանջվել այս բացահայտումների ներառումը կրծատ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում ՀՀՍՍ 34-ի հետ համապատասխանություն ապահովելու տեսանկյունից: Այս փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետընթաց կերպով:

ՀՀՍՍ 19-ի փոփոխությունները տրամադրում են պարզաբանում այն մասին, որ բարձր որակի կորպորատիվ պարտատոմները, որոնք օգտագործվում են կենսաթոշակային հատուցումների գեղատուկոսի գնահատման համար, պետք է թողարկվեն հատուցումների վճարման արժույթով: Փոփոխությունները կիրառվում են տվյալ փոփոխությունների առաջին անգամ կիրառմամբ ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ սկսած ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանից:

ՀՀՍՍ 34-ի փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ՀՀՍՍ 34-ով պահանջվող տեղեկատվությունը, որը ներկայացված է միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների որևէ այլ մասում, սակայն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից դուրս, պետք է խաչածն հղման միջոցով ներկայացվի միջանկյալ հաշվետվության և միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների այլ մասերի միջև, որը հասանելի լինի օգտագործողներին միևնույն պայմաններով և միևնույն ժամանակ, ինչ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Ֆունդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը զգալի ազդեցություն կունենա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՍՍ 14. Հետաձգված սակագնային ճշգրտումների հաշիվներ: ՖՀՍՍ 14-ը թույլ է տալիս կազմակերպությանը, որն առաջին անգամ է ներդնում ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները, շարունակել հաշվառել հետաձգված սակագնային ճշգրտումների հաշիվներում տեղի ունեցած փոփոխությունները, սակավաթիվ փոփոխություններով, ըստ նախորդ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի՝ ինչպես ՀՀՍՍ առաջին անգամ ընդունման դեպքում, այնպես էլ հետագայում ֆինանսական հաշվետվություններում:

ՖՀՍՍ 14-ի կիրառումը որևէ ազդեցություն չի ունենա Ֆունդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ Խումբն առաջին անգամ ՀՀՍՍ ներդրում չի իրականացնում:

Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 16 և ՀՀՍՍ 38 ստանդարտներում. Մաշվածության և ամորտիզացիայի ընդունելի մեթոդների պարզաբանում: ՀՀՍՍ 16-ում կատարված փոփոխությունները արգելում են կազմակերպություններին իիմնական միջոցի միավորների նկատմամբ կիրառել հասույթի հիման վրա մաշվածության մեթոդը: ՀՀՍՍ 38 ստանդարտի փոփոխությունները ներկայացնում են վիճարկելի ենթադրություն առ այն, որ հատույթը չի

հանդիսանում ակտիվի ամրագույնացման համար պատշաճ հիմք: Այս ենթադրությունը կարող է վիճարկել միայն այն դեպքում, եթե ոչ նյութական ակտիվն արտահայտված է որպես հասույթի չափման միավոր, կամ եթե ինարավոր է ցույց տալ, որ ոչ նյութական ակտիվի գծով հասույթը և դրա գծով տևական օգուտների սպառումը սերտորեն փոխկապակցված են:

Այս փոփոխությունները կիրառվում են առաջընթաց կերպով 2016թ. սկսվող կամ դրանց հաջորդող տարեկան ժամանակահատվածների համար: Ներկայումս ֆոնդը կիրառում է ուղիղ գծային մեթոդը իր հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության և ամորտիգացման համար:

Ֆոնդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը զգալի ազդեցություն կունենա ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 27 ստանդարտում. Բաժնեմասնակցության մեթոդը առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում: ՀՀՍՍ-27 ում տեղի ունեցած փոփոխությունները թույլ են տալիս կազմակերպությանը՝ կիրառել բաժնեմասնակցության մեթոդը՝ որպես տարբերակ դուստր ընկերություններում, համատեղ ձեռնարկումներում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվառման համար: Փոփոխությունը գործում է 2016թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառումը: Ֆոնդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը որևէ ազդեցություն կունենա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ ֆոնդը չի պատրաստում առանձին ֆինանսական հաշվետվություններ:

Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 16 և ՀՀՍՍ 41 ստանդարտներում.Գյուղատնտեսություն.
Բերքատու բույսեր: ՀՀՍՍ 16 և ՀՀՍՍ 41 ստանդարտներում տեղի ունեցած փոփոխությունները սահմանում են բերքատու բույս հասկացությունը և պանազում, որպեսի բերքատու բույսի հատկանիշներ ունեցող կենսաբանական ակտիվները հաշվառվեն որպես հիմնական միջոց՝ համաձայն ՀՀՍՍ 16 ստանդարտի՝ ՀՀՍՍ 41 ստանդարտի փոխարեն: Բերքատու բույսի վրա աճող բերքը շարունակում է հաշվառվել որպես գյուղատնտեսական արտադրանք ըստ ՀՀՍՍ 41-ի: Ֆոնդի դեկավարությունը ակնկալում է, որ ՀՀՍՍ 16 և 41-ի կիրառումը ապագայում կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆոնդի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով ներկայացված գումարների վրա: Մասնաւոր առանձին պատահարմար չէ դրանց ազդեցության վերաբերյալ ողջամիտ գնահատում տրամադրելը առանց մանրամասն ուսումնասիրություն իրականացնելու դրա ազդեցության վերաբերյալ:

Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 11 ստանդարտում. Համատեղ գործունեությունում մասնակցության հաշվառում: ՖՀՍՍ 11-ում տեղի ունեցած փոփոխությունները ուղեցույց են տրամադրում այն մասին, թե ինչպես հաշվառել համատեղ գործունեության ձեռքբերումը, որը հանդիսանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում ըստ ՖՀՍՍ 3-ի: Մասնավորապես, այս փոփոխությամբ սահմանվում է, որ կիրառելի են ՖՀՍՍ 3-ով և այլ ստանդարտներով սահմանված՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների հաշվառման համապատասխան սկզբունքները: Միևնույն պահանջը պետք է կիրառվի համատեղ գործունեության ձևավորման դեպքում, այն և միայն այն դեպքում, եթե գործող ձեռնարկատիրական միավորը հատկացվում է համատադրամադրության՝ վերջինիս մասնակցող կողմերից մեկի կողմից: Համատեղ գործունեություն իրականացնելը նաև պետք է բացահայտի համապատասխան տեղեկատվությունը ըստ ՖՀՍՍ 3-ի և ձեռնարկատիրական գործունեության

Միավորումների համար կիրառելի այլ ստանդարտների:

Ֆոնդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունները ազդեցություն կունենան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՖՀՍՍ 10 և ՀՀՍՍ 28 ստանդարտում. Ներդրողի և նրա հետ ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկման միջև ակտիվների վաճառք կամ հատկացում: Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ասոցիացված կազմակերպությանը կամ համատեղ ձեռնարկմանը ակտիվների իրացման կամ հատկացման դեպքում, կամ վերահսկողության կրոստի դեպքում, եթե համատեղ վերահսկողությունը կամ նշանակալի ազդեցությունը պահպանվում է գործադրում, որում ներգրաված են ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկումներ, օգուտի և վնասի ճանաչման չափը կախված է նրանից, թե արդյոք ակտիվները կամ դուստր ընկերությունը իրենցից ներկայացնում են ձեռնարկատիրական գործունեության միավոր՝ ինչպես սահմանված է ՖՀՍՍ 3-ում: Եթե ակտիվը կամ դուստր ընկերությունը իրենցից ներկայացնում են ձեռնարկատիրական գործունեության միավոր, ցանկացած օգուտ կամ վնաս ճանաչվում է ամբողջությամբ: Եթե ակտիվը կամ դուստր ընկերությունը իրենցից չեն ներկայացնում ձեռնարկատիրական գործունեության միավոր, ապա կազմակերպության օգուտի կամ վնասի մասը չի ներառվում ճանաչման մեջ:

Ֆոնդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը որևէ ազդեցություն կունենա ֆոնդի համախմբած ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՍՍ 15. Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ: 2014թ. մայիսին հրապարակվել է ՖՀՍՍ 15-ը, որը միասնական համընդհանուր մոդել է սահմանում կազմակերպությունների կողմից հաճախորդների հետ պայմանագրերից գոյացած հասույթի հաշվառման համար: ՖՀՍՍ 15-ը ուժի մեջ մտնելուց հետո կփոխարինի ներկայումս գործող հասույթի ճանաչման ուղեցույցը, այդ թվում՝ ՀՀՍՍ 18 Հասույթ, ՀՀՍՍ 11 Կառուցման պայմանագրերը և դրանց հարակից մեկնաբանությունները:

ՀՀՍՍ 15-ի հիմնական սկզբունքը կայանում է նրանում, որ Ֆոնդը պետք է ճանաչի հասույթը՝ ներկայացնելով խոստացված ապրանքների կամ ծառայությունների՝ հաճախորդին փոխանցման փաստն այն գումարով, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ այդ ապրանքների և ծառայությունների դիմաց: Մասնավորապես, ստանդարտը ներկայացնում է որոշակի հիմունքներով մշակված հիմք քայլից բաղկացած մոդել, որը կիրառելի է հաճախորդների հետ ունեցած բոլոր պայմանագրերի գծով:

Մոդելում ներկայացված են հետևյալ հիմք քայլերը՝

- Հաճախորդի հետ ունեցած պայմանագրի սահմանում,
- Պայմանագրի կատարման պարտավորությունների սահմանում,
- Գործարքի գնի որոշում,
- Գործարքի գնի բաշխում պայմանագրի կատարման պարտավորությունների նկատմամբ,
- Հասույթի ճանաչում այն ժամանակ (կամ այն բանից հետո), երբ կազմակերպությունը բավարարում է պայմանագրի կատարման պարտավորությունը:

Ըստ ՖՀՍՍ 15-ի, կազմակերպությունը ճանաչում է հասույթը այն ժամանակ, կամ այն բանից հետո, երբ պայմանագրի կատարման պարտավորությունը բավարարված է, այսինքն՝ երբ տվյալ կատարման պարտավորությանն առնչվող ապրանքների կամ ծառայությունների

Վերահսկողությունը փոխանցվում է հաճախորդին: Ավելի նկարագրական ուղեցույց է ավելացվել նաև այսպիսի թեմաների շուրջ, ինչպիսիք են հասույթի ճանաչման պահը, փոփոխական հատուցման հաշվառումը, պայմանագրի կատարման և ձեռքբերման հետ կապված ծախսերը և մի շաբթ այլ հարակից հարցեր: Նաև ներկայացված են նոր բացահայտումներ հասույթի գծով:

Ֆոնդի դեկավարությունը ակնկալում է, որ ՖՀՍՍ 15-ի կիրառումը ապագայում կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ հասույթի ճանաչման գումարի և ժամկետների վրա: Սակայն նպատակահարմար չէ ՖՀՍՍ 15-ի ազդեցության վերաբերյալ ողջամիտ գնահատում տրամադրելը առանց մասրամասն ուսումնասիրություն իրականացնելու դրա ազդեցության վերաբերյալ:

ՖՀՍՍ 9. Ֆինանսական գործիքներ: 2009թ. նոյեմբերին հրապարակված ՖՀՍՍ 9 նոր պահանջներ են սահմանել ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման համար: ՖՀՍՍ 9 փոփոխվել է 2010թ. հոկտեմբերին՝ ներառելով ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման, ինչպես նաև ապաճանաչման պահանջներ, ինչպես նաև 2013թ. նոյեմբերին՝ սահմանելով հեջավորման ընդհանուր հաշվառման նոր պահանջներ: 2014թ. հուլիսին ՀՀՍՍԽ-ն թողարկեց ՖՀՍՍ 9-ի լրամշակված տարբերակը, որում հիմնականում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների արժեքրկման գծով պահանջները, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման գծով սահմանափակ թվով փոփոխություններ: ՖՀՍՍ 9 նպատակ ունի փոփոխինելու ՀՀՍՍ 39. Ֆինանսական գործիքներ: ճանաչումը և չափումը ստանդարտը:

ՖՀՍՍ 9-ի հիմնական պահանջները հետևյալն են՝

- Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և չափումը:** Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են ըստ բիզնես մոդելի, որով դրանք պահպում են, ինչպես նաև ըստ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի բնութագրերի: Մասնավորապես, պարտքային գործիքները, որոնք պահպում են բիզնես մոդելում՝ նպատակ ունենալով հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը, և պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումար և դրա չվճարված մասի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսների հավաքագրում, սկզբնական ճանաչումից հետո սովորաբար չափվում են ամորտիզացված արժեքով: ՖՀՍՍ 9-ի 2014թ. տարբերակում ներկայացվում է «իրական արժեք այլ համապարփակ եկամտի միջոցով» հասկացությունը այն պարտքային գործիքների գծով, որոնք պահպում են բիզնես մոդելում՝ նպատակ ունենալով թե հավաքագրել պայմանագրային դրամական հոսքերը և թե վաճառել ֆինանսական ակտիվները, և որոնք ըստ պայմանագրի պայմանների բարկացած են ֆինանսական ակտիվներից, որոնք առաջացնում են որոշակի ամսաթվերի դրությամբ դրամական հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միմիայն մայր գումար և դրա չվճարված մասի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսների հավաքագրում՝ սկզբնական ճանաչումից հետո չափվելով իրական արժեքով այլ համապարփակ եկամտի միջոցով: Բոլոր այլ պարտքային և կապիտալ ներդրումները չափվում են իրենց իրական արժեքով: Ավելին, ՖՀՍՍ 9-ի համաձայն, կազմակերպությունները կարող են փոփոխման ոչ ենթակա որոշում կայացնել հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու սեփական կապիտալում (որը չի պահպում առևտրային նպատակներով) ներդրման իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, ըստ որում շահույթում կամ վնասում ճանաչելով միայն շահութաբաժինների տեսքով եկամուտը:
- Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը:** Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են նույն կերպ՝ ՀՀՍՍ 39-ի համաձայն, սակայն առկա են տարբերություններ կապված կազմակերպության սեփական վարկային ռիսկի չափմանը

Վերաբերող պահանջների հետ: ՏՀՍՍ 9-ով պահանջվում է, որպեսզի ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը, որը վերագրելի է տվյալ պարտավորությանը բնորոշ վարկային ռիսկին, ներկայացվի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, եթե պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությունների ազդեցության ճանաչումը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում չի ստեղծում կամ մեծացնում շահույթում կամ վնասում հաշվառման անհամապատասխանությունը: Ֆինանսական պարտավորության վարկային ռիսկին վերագրվող՝ իրական արժեքի փոփոխությունները հետագայում չեն դասակարգվում շահույթում կամ վնասում:

- Արժեգրկում:** ՏՀՍՍ 9-ի 2014թ. տարբերակում ներկայացվում է «Ակնկալվող վարկային վնասի» մոդելը ֆինանսական ակտիվների արժեգրկման չափման նպատակով՝ ի հակադրություն ՀՀՍՍ 39-ով նախատեսված հաշվեգրված վարկային վնասի մոդելի: Ակնկալվող վարկային վնասի մոդելով պահանջվում է, որպեսզի ֆոնդը հաշվառի ակնկալվող վարկային վնասները և այդ ակնկալվող վարկային վնասներում տեղի ունեցած փոփոխությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրութամբ՝ արտացոլելու համար վարկային ռիսկում սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր տեղի ունեցած փոփոխությունները: Այլ կերպ ասած՝ վարկային պատահարի տեղի ունենալը այլևս անհրաժեշտ պայման չէ վարկային վնաս ճանաչելու տեսանկյունից:
- Հեջային հաշվառում:** Ներկայացնում է հեջային հաշվառման նոր մոդել, որը նպատակ ունի սերտ համապատասխանություն ապահովել կազմակերպությունների կողմից ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի հեջավորման ընթացքում գործադրվող ռիսկերի կառավարման գործընթացներին: Ըստ ՏՀՍՍ 9-ի ավելի ճկուս մոտեցում է սկսել կիրառվել հեջային հաշվառման ենթակա գործադրքների տեսակների մասով, մասնավորապես, ընդլայնվել են այն գործիքների տեսակները, որոնք կարող են դիտարկվել որպես հեջավորման գործիքներ, և ոչ ֆինանսական միավորների ռիսկի տարրերի տեսակները, որոնք ենթակա են հեջային հաշվառման: Ավելին, արդյունավետության ստուգումը փոխարինվել է «տևական հարաբերությունների» սկզբունքով: Բացի այդ, այլևս չի պահանջվում հեջի արդյունավետության հետընթաց գնահատում: Ներդրվել են նաև ֆոնդի ռիսկերի կառավարման գործունեության գծով բացահայտման լրացուցիչ պահանջներ:
- Ապաճանաչում:** Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչման պահանջները շարունակելու են գործել ըստ ՀՀՍՍ 39:

Այս ստանդարտն ուժի մեջ է մտնում 2018թ. հունվարի 1-ից և թույլ է տրվում դրա վաղ կիրառումը: Կախված ՏՀՍՍ 9-ի կիրառման ընտրված մոտեցումից, անցումային շրջանում տարբեր պահանջների գծով առաջին անգամ կիրառում կարող է տեղի ունենալ մեկ կամ մեկից ավելի ամսաթվով:

Ֆոնդի դեկավարությունը ակնկալում է, որ ՏՀՍՍ 9-ի կիրառումը ապագայում կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆոնդի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով ներկայացված գումարների վրա: Սակայն, նպատակահարմար չէ ՏՀՍՍ 9-ի ազդեցության վերաբերյալ ողջամիտ գնահատում տրամադրելը առանց մանրամասն ուսումնասիրություն իրականացնելու դրա ազդեցության վերաբերյալ:

Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 1 ստանդարտում: **Բացահայտման նախաձեռնության ծրագիր.** Այս փոփոխություններով պարզաբանվում են տեղեկատվության բացահայտման սկզբունքները: Ընդլայնվում է եականության սահմանումը: Այն սահմանում է տվյալների ընդհանրացման և տարանջատման պահանջները, պարզաբանում է, որ եականությունը կիրարելի

Ե ֆինանսական հաշվետվությունների բոլոր բաժինների վրա, և անզամ այն դեպքերում, եթե ստանդարտներով պահանջվում է առանձնահատուկ բացահայտումների գծով եականության չափանիշների կիրառում: Ստանդարտը նաև ավելի ընդլայնված ուղեցույցներ է պարունակում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ներկայացման, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ժանոթագրությունների հերթականության վերաբերյալ:

Ֆոնդի դեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը որևէ ազդեցություն կունենա Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

6. ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱԶԱՎԱՐՈՒՄ

Ֆոնդի գործունեությանը բնորոշ են մի շարք ֆինանսական ռիսկեր, ինչպիսիք են՝ շուկայական, վարկային, իրացվելիության ռիսկերը, ինչպես նաև՝ ոչ ֆինանսական ռիսկեր, ինչպիսիք են՝ տեխնոլոգիական, գործառնական, իրավաբանական և վարկանիշային ռիսկերը: Այս ռիսկերի հայտնաբերումը և կառավարումը կարևորագույն դեր է խաղում Կառավարչի և Ֆոնդի հաջողության և ֆինանսական կայունության տեսանկյունից: Այս ժանոթագրությունը ներկայացնում է նշված ռիսկերի հավանականությունը Ֆոնդի համար, այդ ռիսկերի չափման և կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները:

Կառավարիչն ակտիվ դեր ունի ռիսկերի կառավարման գործընթացում, ինչպես նաև ունի սահմանած քաղաքականություններ և ընթացակարգեր, համաձայն որոնց տարբեր ստորաբաժանումներ և վերահսկողություն իրականացնող միավորներ պատասխանատու են զանազան ռիսկերի հայտնաբերման, չափման և վերահսկողության իրականացման համար: Ռիսկերի կառավարման աշխատանքների վերահսկողությունն իրականացնում է Կառավարչի գործադիր մարմինը, որը պատասխանատու է ռիսկի գործուների ուսումնասիրության և վերահսկողության համար, և վարում է ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը, ընթացակարգերը և վերահսկողությունները,

- Վարկային և շուկայական ռիսկերը, որոնք առաջանում են որոշակի արժեթղթերի գծով դիրքերի ձեռքբերման հետևանքով,
- Տեղեկատվական անվտանգության և տվյալների պաշտպանության ռիսկերը, որոնց գծով առանձնահատուկ ուշադրություն պահանջող ոլորտներն են տեղեկատվական անվտանգության և տվյալների պաշտպանության քաղաքականությունը, ընթացակարգերը և վերահսկողությունները,
- Ներդրումների կառավարումը, որտեղ առանձնահատուկ ուշադրություն են պահանջում այն գործողությունները, որտեղ Ֆոնդը և նրա պրինցիպալները հանդես են գալիս որպես ներդրումային կառավարիչներ,
- Գործառնական ռիսկերը, որտեղ առանձնահատուկ կարևորություն է տրվում ներքին գործընթացների, մարդկային ռեսուրսների և համակարգերի աշխատանքների ոչ պատշաճ կատարմանը կամ խափանմանը կամ արտաքին միջադեպերի կամ հարաբերությունների (մատակարարներ, գործընկերներ) գծով առաջանալիք ռիսկերին:

Ղեկավարության կողմից սահմանված են քաղաքականություններ և ընթացակարգեր, որոնցով պետք է առաջնորդվեն աշխատակիցները՝ հաճախորդների հետ հարաբերություններում, ինչպես

Նաև զանազան գործընկերների հետ փոխհարաբերություններ կառուցելու պայմանները՝ Հաճախորդներին առնչվող քաղաքականություններում անդրադարձ է արված հաճախորդների կողմից ֆոնդերում մասնակոցության, տվյալների և ֆիզիկական անվտանգության, ոլորտի կանոնակարգերի և էթիկայի կանոնների պահպանման հարցերին, ինչպես նաև կարգավորվում են աշխատակիցների և խորհրդատունների վարժագծի կանոնները:

Կառավարչի գործունեությանը բնորոշ են ռիսկեր: Հետևաբար, չնայած ռիսկային ոլորտների հայտնաբերմանն ուղղված քայլերին, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման քաղաքականություններին և ընթացակարգերին, չի կարելի բացառել, որ Կառավարիչը և ֆոնդը կարող են անկանխատեսելի վնասներ կրել գործառնական և այլ ռիսկերի առաջացման արդյունքում:

ա. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆոնդը կարող է պահպանել ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տարբեր դիրքեր՝ համաձայն իր ներդրումային կառավարման ռազմավարության: Ֆոնդի կանոններում սահմանված են ներդրումային քաղաքականությունը և ուղղությունները, որոնք ամփոփում է ֆոնդի ընդհանուր ռազմավարությունը. ռիսկի դիմելու ցանկությունը և ընդհանուր ռիսկերի կառավարման փիլիսոփայությունը: Ֆոնդի ներդրումային պորտֆելի սահմանափակումները կարգավորված են նաև ՀՀ ԿԲ խորհրդի 06 դեկտեմբերի 2011թ. թիվ 337-Ն որոշմամբ:

Ֆինանսական ռիսկերն այն ռիսկերն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքներից, որոնց հակած է ֆոնդը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում կամ ավարտին: Ֆինանսական ռիսկն իրենից ներկայացնում է շուկայական ռիսկը (ներայալ՝ տոկոսադրույթի ռիսկը, արտարժույթի ռիսկը և այլ գնային ռիսկերը. Վարկային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը): Ֆինանսական ռիսկի կառավարման գործառույթի առաջնային նպատակն է՝ սահմանել ռիսկի սահմանաշափերը, այնուհետև՝ ապահովել, որ ռիսկի հակվածությունը մնա այդ սահմանաշափի շրջանակներում:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը կորստի ռիսկն է, որ կարող է առաջանալ փոխառուի, ապահովագրողի կամ պայմանագրային կողմի՝ պայմանավորվածության համաձայն ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու կարողության վատթարացման արդյունքում: Ֆոնդը կրում է պարտքային ռիսկ առաջին հերթին ներդրումային գործունեության և բանկերում մնացորդների գծով: Ֆոնդը փորձում է կառավարել իր պարտքային ռիսկը՝ կիրառելով վերահսկող ներդրումային ռազմավարություն, ինչպես նաև կիրառելով ողջամիտ դատողություն բանկային գործընկերներ ընտրելիս: Ֆոնդը կարող է կատարել ֆինանսավորման ապահով գործարքներ, մասնավորապես՝ վաճառքի և հետզնման պայմանագրեր (ռեալ պայմանագրեր), կամ գնման և վերավաճառքի պայմանագրեր (հակադարձ հետզնման պայմանագրեր): Ֆոնդի ակտիվների մինչև 10% չափով: Ապահով գործարքների գծով, որոնք ներառում են հետզնման և վերավաճառքի պայմանագրերը, ֆոնդին թույլ է տրվում վաճառել կամ վերագրավադրել որպես գրավ պահպող արժեթղթերը և օգտագործել այս արժեթղթերը որպաս փոխառության գործարքներում կամ փոխանցել պայմանագրային կողմերին՝ կարծ դիրքերի փակման նպատակով:

Կառավարիչը պատասխանատու է պարտքային ռիսկի վերահսկողության համար և պատասխանատու է ֆոնդի պարտքային ռիսկի կառավարման համար, այդ թվում՝ պարտքային

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

քաղաքականության ձևակերպում, գրավի պահանջների բավարարում, վարկերի գնահատում, պարտքային ռիսկի ուսումնասիրություն և գնահատում, պայմանագրային կողմերի գծով, ինչպես նաև ըստ թողարկողի, վարկային ռեյտինգի միջակայքերի, շուկայի իրացվելիության և երկրի գծով կուտակումների սահմանափակում: Դեկավարությունը չունի ներքին վարկանշման համակարգ և պարտքային ռիսկը կառավարելու նպատակով կանոնավորապես գնահատում է ակտիվների որակը, սահմանում է իր ռիսկի ախտժակը՝ կիրառելով, ի թիվս այլ միջոցների, սահմանափակումների քաղաքականություն, խոշոր գործարքների գծով սահմանելով հաստատումների մեխանիզմ:

2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում՝

(հազար դրամ)	Հաշվեկշռային արժեք 31 դեկտեմբերի 2014թ.	Հաշվեկշռային արժեք 31 դեկտեմբերի 2013թ.	Երկիր	Վարկանիշ
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,226		841 Հայաստան	Զվարկանշված
Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքի չափողը ֆինանսական ակտիվներ				
ՀՀ պետական արժեթղթեր	2,474	1,488 Հայաստան	Զվարկանշված	C- ՀՀ
Կորպորատիվ արժեթղթեր, արտադրություն	445		123 Հայաստան բանկի վարկանիշ	կենտրոնական
Կորպորատիվ արժեթղթեր, ֆինանսական ծառայություններ	1,615	238 Հայաստան	Զվարկանշված	
	5,760	2,690	-	-

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահպում են մեկ ֆինանսական կազմակերպությունում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ 21% (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 31%) կենտրոնացումով զուտ ակտիվների նկատմամբ: Ֆոնդի ֆինանսական կատարողական արդյունքները վերահսկվում են եռամյակային կտրվածքով կամ ավելի հաճախակի, ըստ անհրաժեշտության, Կառավարչի կողմից ֆինանսական ռիսկի կառավարման գործընթացների շրջանակներում:

2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ՀՀ տարածքում գտնվող գործարքային կողմերի հետ են ֆինանսական ակտիվներից որևէ մեկը ժամկետաց կամ արժեգրկված չեն:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այս ռիսկն է, որ ֆոնդը դժվարություն կրնենա իր այն ֆինանսական պարտավորությունները կատարելիս, որոնց մարումը նախատեսվում է կատարել կանխիկով կամ այլ ֆինանսական ակտիվներով: Ֆոնդը իրացվելիության լրացուցիչ մակարդակ է ապահովում՝ օվերնայթ կանխիկ միջոցներով և կարճաժամկետ ներդրումներով, դրանով իսկ ապահովելով օրական ֆինանսավորման կարիքները և զուտ ակտիվների աճը փայտերերի համար: Կանխիկի դիրքի և դրամական հոսքերի վրա ազդող գործոնները ներառում են արժեթղթերով ներդրումային գործունեությունը, փայտերի բաժանորդագրման և մարման տեմպերը: Այս գործոնների համակցությունը կարող է առաջացնել եական տատանումներ որոշակի ժամկետներում կանխիկի դիրքի գծով:

Ֆոնդի քաղաքականությունը և ներդրումային կառավարչի մոտեցումը իրացվելիության

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին կից
Ժանուարի 1-ին մարտին կազմակերպությունը կազմություն է հաստատելու համար:

Կառավարմանը կայանում է նրանում, որպեսզի ֆոնդը ունենա բավարար իրացվելիություն պատրավորությունների կատարման, ներառյալ՝ փայերի մարման համար, թե ընթացիկ, և թե սթրեսային իրավիճակներում՝ առանց ֆոնդի վարկանիշին անընդունելի վնաս հասցնելու կամ կորուստներ առաջացնելու:

Ըստ կանոնների, ֆոնդը պարտավոր է մարել փայերը (օրենքով սահմանված կարգով) համապատասխան ժանուարում ստանալուց հետո երեք օրվա ընթացքում՝ Համապատասխանաբար, իրացվելիությունը պահովելու համար ֆոնդը հաշվի է առնում արդեն իսկ ստացված և ակնկալվող՝ փայերի մարման ժանուարումները:

Ֆոնդը չի պահում կանխիկ միջոցներ՝ բոլոր այդ պահանջները բավարարելու համար, քանի որ փորձը ցույց է տալիս, որ մարման տեմպերը կարող են կանխատեսվել ողջամիտ մակարդակով, և դեկավարություններ կարծում են, որ ֆոնդի ակտիվները բարձր իրացվելի են և կարող են վաճառվել ըստ պահանջի՝ ապահովելու համար ֆինանսական պարտավորությունների գծով կանխիկի արտահոսքերը:

Ստորև ներկայացված աղյուսակում 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են գեղշված հիմունքով: Ըստ դեկավարության գնահատումների, որոշակի ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող դրամական հոսքերը տարբերվելու են դրանց պայմանագրով նախատեսված պայմաններից, ելեկով նրանից, որ դեկավարություններ կարող են իր հայեցողությամբ տևորինել դրամական հոսքերը, կամ նախորդ փորձը ցույց է տալիս, որ դրամական հոսքերը կարող են տարբերվել պայմանագրով նախատեսված պայմաններից: Դեկավարությունն տևորինում է արժեթղթերի պորտֆել, որն իրացվելի է և կարող է օգտագործվել ֆինանսական պարտավորությունների և փայերի մարման արտահոսքերն ապահովելու համար:

31 դեկտեմբերի, 2014թ.

(հազար դրամ)	Հաշվեկշռություն	Ցանկացած և ժամկետով	Մինչև 1 ամիս	1-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
--------------	-----------------	---------------------	--------------	-------------	--------------	-------------	------------------

Ֆինանսական ակտիվներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,226	1,226	-	-	-	-	-
Ճահույքի կամ վնասի միջոցով հրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,534	4,534	-	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	5,760	5,760	-	-	-	-	-

Ֆինանսական պարտավորություններ

Այլ կրեդիտորական պարտք	8	8	-	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	8	8	-	-	-	-	-
Զուտ ակտիվներ	5,752	5,752	-	-	-	-	-

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

**2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին կից
Ժամանակագրություններ**

31 դեկտեմբերի, 2013թ.

(հազար դրամ)	Հաշվեկշռություններ	Տպահանջև մինչև 1 ամիս ժամկետով	1-ից 6 ամիս ամիս	6-ից 12 ամիս ամիս	1-ից 5 տարի տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	841	841	-	-	-	-
Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,849	1,849	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	2,690	2,690	-	-	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Այլ կրեդիտորական պարտք	3	3	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	3	3	-	-	-	-
Չուտ ակտիվներ	2,687	2,687	-	-	-	-

Ինչ վերաբերում է փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներին, 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, փայատերերն իրավունք ունեն ցանկացած աշխատանքային օր պահանջելու այն փայերի մարումը, որոնց ձեռքբերումից հետո լրացել է 2 տարվա ժամկետը և ֆոնդը պարտավոր է նման պահանջը բավարարել 3 օրվա ընթացքում:

Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայում գործող գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են տոկոսադրույթի ռիսկը, արժեթղթերի արժեքի, արտարժույթի փոխարժեքի և վարկային սպրեդերի փոփոխությունները կազմեն ֆոնդի եկամուտների կամ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի վրա: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով եկամտաբերության օպտիմալացումը: Ֆոնդի կառավարիչն իրականացնում է իր ներդրումային գույքի կառավարում ըստ գործիքների և օրական կտրվածքով:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Ֆոնդին բնորոշ է ֆինանսական գործիքների պորտֆելի իրական արժեքի կամ եկամտի/ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկը շուկայական տոկոսադրույթների տատանման արդյունքում: Ֆոնդի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների գծով ֆոնդի քաղաքականությունն է՝ գործարքներ կատարել այնպիսի մարման ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքներով, որոնք լավագույնս համապատասխանում են ֆոնդի փայատերերի տարիքային խմբին և փայերի մարման ակնկալվող ժամկետներին: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույթի ռիսկի ազդեցությունը կարող է բարձր լինել՝ շուկայում գերիշխող տոկոսադրույթների տատանումների արդյունքում:

Տոկոսաբեր ակտիվները ֆինանսավորվում են առաջին հերթին ֆոնդին բաժանորդագրվելու միջոցով, որոնք իրենցից ներկայացնում են ոչ տոկոսակիր ֆինանսավորման աղբյուրներ: Տոկոսային եկամտի վրա կարող են ազդեցություն ունենալ այդ ակտիվների ծավալի և

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՓՈՆԴ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին կից
Ժանուարի 1-ին մասնակիությունները

համադրության, ինչպես նաև տոկոսադրույթների և պորտֆելի կառավարման ռազմավարության տատանումները: Երբ տեղի է ունենում տոկոսադրույթների անկում, Կառավարիչը կարող է փորձել մեղմել այդ անկման բացասական ազդեցությունը՝ ավելացնելով ներդրումային պորտֆելում ակտիվների մարման ժամկետները՝ ակտիվի եկամտաբերությունը անփոփոխ թողնելու նպատակով: Ստորև ներկայացված է 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ տոկոսադրույթի միջակայքի դիրքը ֆինանսական գործիքների գծով:

31 դեկտեմբերի, 2014թ.

(հազար դրամ)	Հաշվե-կշռային 1 ամսից արժեք պակաս	1-ից 6 ամին ամիս	6-ից 12 ամին ամիս	1-ից 5 տարի տարի	Ավելի քան 5 տարի տոկոսակիր	Ոչ տարի տոկոսակիր
Ֆինանսական ակտիվներ						
Ֆիքսված տոկոսադրույթով գործիքներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,226	1,226	-	-	-	-
Ճահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,142	4,142	-	-	-	-
Փոփոխական տոկոսադրույթով գործիքներ						
Ճահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	392	392	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	5,760	5,760	-	-	-	-
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Ոչ տոկոսակիր գործիքներ						
Այլ պարտավորություններ	8	-	-	-	-	8
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	8	-	-	-	-	8
Զուտ դիրք	5752	5,760	-	-	-	(8)

31 դեկտեմբերի, 2013թ.

(հազար դրամ)	Հաշվե-կշռային 1 ամսից արժեք պակաս	1-ից 6 ամին ամիս	6-ից 12 ամին ամիս	1-ից 5 տարի տարի	Ավելի քան 5 տարի տոկոսակիր	Ոչ տարի տոկոսակիր
Ֆինանսական ակտիվներ						
Ֆիքսված տոկոսադրույթով գործիքներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	841	841	-	-	-	-
Ճահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,849	1,849	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	2,690	2,690	-	-	-	-
Փինանսական պարտավորություններ						
Ոչ տոկոսակիր գործիքներ						
Այլ պարտավորություններ	3	-	-	-	-	3
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	3	-	-	-	-	3
Զուտ դիրք	2,687	2,690	-	-	-	(3)

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹԾՈՉԱԿԱՅԻՆ ՓՈՆԴ

**2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին կից
Ժանուարի 1-ին մասնակից պարզաբանություններ**

Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույթի փոփոխության նկատմամբ շահույթի կամ վնասի և զուտ ակտիվների գգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազային կետով (ըստ 0.01%) Եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2014 և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2014թ.		31 դեկտեմբերի 2013թ.	
	Ժահույթ կամ վնաս	Փայատերերին զուտ ակտիվներ	Ժահույթ վերագրելի զուտ կամ վնաս	Փայատերերին ակտիվներ
Տոկոսադրույթի 100 բկ զուգահեռ աճ	114	114	87	87
Տոկոսադրույթի 100 բկ զուգահեռ նվազում	(114)	(114)	(87)	(87)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են միջին տոկոսադրույթները տոկոսակիր գործիքների գծով՝ հիմք ընդունելով Կառավարչի վերանայած հաշվետվությունները։ Այս տոկոսադրույթներն իրենցից ներկայացնում են այդ ակտիվների ժամկետայնությունից ելնելով դրանց Եկամտաբերության մոտավոր պատկերը՝

	31 դեկտեմբերի 2014թ.		31 դեկտեմբերի 2013թ.	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տարեկան % արտահայտությամբ	ՀՀ դրամ 12.81%	ԱՄՆ դոլար 10.10%	ՀՀ դրամ 12.78%	ԱՄՆ դոլար 10.17%
Տոկոսակիր ակտիվներ	-	-	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ	-	-	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է այն ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով, որոնք ֆունդի գործառնական արժույթով չեն պահպում։ Կառավարիչն ունի սահմանված քաղաքականություն՝ ֆունդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը կառավարելու համար՝ ֆունդի կանոններում սահմանված արտարժույթի դիվերսիֆիկացման պայմանների համաձայն։ Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆունդի վրա արտարժույթի ռիսկի ազդեցությունը պայմանավորված է ԱՄՆ դոլարով գնանշված կորպորատիվ արժեթղթերով, որոնք առկա են ներդրումային պորտֆելում։

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ։

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2014թ.		
	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Ժահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,226	-	1,226
	3,723	811	4,534
	4,949	811	5,760
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ՝ առանց փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների Հաշվեկշռային բաց դիրք	(8)	-	(8)
	4,941	811	5,752

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

**2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին կից
Ժամանակություններ**

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2013թ.		
	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Ժահույթի կամ վնասի միջոցներ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	841	-	841
	1,488	361	1,849
	2,329	361	2,690
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ՝ առանց փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվների	(3)	-	(3)
	2,326	361	2,687

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ՀՀ դրամի արժևորումը կամ արժեգրկումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ, ինչպես ներկայացված է ստորև՝ կիանգեցներ գուտ ակտիվների աճի (նվազման) և շահույթի կամ վնասի, ստորև նշված գումարների չափով: Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների վրա որոնք ֆոնդի ողջամիտ գնահատմամբ համարվել են հնարավոր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ բոլոր մնացած փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրությունը, մնում են անփոփոխ:

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2014թ.		31 դեկտեմբերի 2013թ.	
	Արժեգրկում Ժահույթ կամ վնաս / փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ	Արժևորում	Արժեգրկում Ժահույթ կամ վնաս / փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներ թ	Արժևորում
10% ԱՄՆ դոլարի շարժ	(81)	81	(36)	36

Այլ գնային ռիսկեր

Բաժնային արժեթղթերի գնային ռիսկ: Բաժնային արժեթղթերի գնային ռիսկը այն ռիսկը է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կարող է փոփոխվել շուկայական գների փոփոխության արդյունքում՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք դրանք առաջացել են որոշակի գործիքին բնորոշ գործոնների ազդեցության, թե շուկայում վաճառվող բոլոր գործիքների վրա ազդեցություն ունեցող գործոնների հետևանքով: Բաժնային արժեթղթերի գնային ռիսկը առկա է այն դեպքում, եթե ֆոնդն ունի սեփական կապիտալի ֆինանսական գործիքում երկար կամ կարճ դիրք: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆոնդն իր տնօրինության տակ չուներ բաժնային արժեթղթեր:

ա. Գործառնական ռիսկի կառավարում

Ֆոնդի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը, որպեսզի հավասարակշռի ֆինանսական կորուստները, ինչպես նաև իր հեղինակությանը հասցվող վնասը: Գործառնական ռիսկի շուրջ զարգացման և վերահսկողության ձևավորման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է ֆոնդի կառավարիչը, որի կառավարման համար նա առաջնորդվում է ընդհանուր ստանդարտներով, ինչը ներառում է վերահսկողություն բիզնես գործընթացների նկատմամբ:

բ. Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ֆոնդի կապիտալը ներկայացված է փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներով: Ֆոնդը փորձում է ներդրումների բաժանորդագործմները ներդնել այնպես, որ ապահովի ֆոնդի ներդրումային նպատակների իրականացումը՝ միևնույն ժամանակ պահպանելով բավարար իրացվելիությունը փայատերերի մարումներն ապահովելու համար: Ղեկավարությունը կարող էմարել և թողարկել նոր փայեր՝ ֆոնդի հիմնադիր փաստաթղթերի համաձայն:

գ. Ոչ ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Տեխնոլոգիական և գործառնական ռիսկեր

Կառավարիչը և, համապատասխանաբար՝ ֆոնդը, ենթակա են տեխնոլոգիական և գործառնական ռիսկերի, որն իրենից ներկայացնում է Կառավարչի, նրա մատակարարների կամ նրան ծառայություն մատուցող կողմերի վերահսկողության ընթացակարգերում կամ տեխնոլոգիական համակարգերում առկա թերությունների արդյունքում հնարավոր կորուստները, որոնք սահմանափակում են տեղեկատվության հավաքագրման, մշակման և հաղորդակցման հնարավորությունը, իր սեփական, ինչպես նաև փայատերերի գործառքները արդյունավետ և անխափան իրականացնելու հնարավորությունը: Այս ռիսկը նաև ներառում է մարդկային սխալի, աշխատակիցների ոչ պատշաճ վարքագծի, համակարգչային վիրուսների, տեղեկատվական հարձակումների, ահարեւկության, ինչպես նաև բնական աղետների ռիսկը:

Կառավարչի գործառնությունները մեծապես պայմանավորված են իր տեխնոլոգիական համակարգերի ամբողջական և անխափան գործունեությունից և հաջողության գրավականը մասնավորապես նաև կայանում է տեխնոլոգիաների ժամանակին բարելավումներով՝ հաշվի առնելով հաճախորդի հետզետե փոփոխվող կարիքները: Ֆոնդի համակարգերի խափանումների, սխալների կամ անսարքության դեպքում, գործառնությունները կարող են զգալի բացական ազդեցություն կրել: Գործունեության նման խափանումներից խուսափելու համար, ֆոնդը վարում է կրկնօրինակման և տվյալների վերականգնման գործառույթներ, այդ թվում՝ տվյալների կրկնօրինակման և հաղորդակցության ապահովման միջոցներ, ինչպես նաև իրականացնում է աղետների դեպքում տվյալների վերականգնման ստուգումներ:

Գործառնական ռիսկը մեղմացնող հսկողական մեխանիզմներ մշակման և ներդրման համար առաջնահերթ պատասխանատվություն է կրում ղեկավար անձնակազմը: Կառավարչը ունի տվյալների հետ աշխատանքի ստանդարտները կարգավորող քաղաքականություններ և ընթացակարգեր, որոնք անդրադառնում են թե ներքին տեղեկատվությանը, աշխատակիցների անձնական տվյալներին, և թե ոչ հանրային սեփականություն հանդիսացող՝ հաճախորդի տվյալներին: Տվյալների անվտանգության գծով անցկացվում են կանոնավոր վերապատրաստումներ:

Անկախ ռիսկերի կառավարման աշխատանքներից, ոչ միշտ է հնարավոր կանխել կամ կանխարգելել տեխնոլոգիական կամ գործառնական գործընթացների խափանումները, ինչպես նաև կենցիքի կամ այլ խեղաթյուրումների հավանականությունը, հետևաբար՝ Կառավարչի կողմից ձեռնարկված կանխարգելիչ միջոցառումները ոչ բոլոր դեպքերում կարող են արդյունավետ լինել: Կառավարիչը և ֆոնդը կարող են ենթարկվել դատական հայցերի, կրել վնասներ և կանոնակարգային պատժամիջոցների ենթարկվել, և կարող են ստիպված լինել բավականաչափ միջոցներ ներդնել խոցելի կետերը և այլ ռիսկերի արդյունքները մեղմելու և վերականգնելու ուղղությամբ:

Կարգավորման ռիսկեր

Որպես արժեթղթերի, ակտիվների կառավարման շուկայի մասնակից, Կառավարիչը ենթակա է կառավարական, վերահսկող մարմինների (մասնավորապես՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի և ՀՀ ֆինանսների նախարարության) կողմից կանոնակարգման: Այս կանոնակարգող մարմինները սովորաբար ըստ իրենց հայեցողության իրավասու են ավելի մեծ սահմանափակումներ սահմանել կանոնակարգվող միավորի գործունեության համար՝ նպատակ ունենալով պաշտպանել ներդրողների կամ հանրության շահերը: Կառավարիչը նաև ենթակա է կարգավորիչ կամ կարգավորման պահանջների, որոնք մասնավորապես առնչվում են հաճախորդների հանդեպ տարարնույթ ֆիզիուցիար պատավորություններին, կառավարման վճարներին, համապատասխանության գործողությունների իրականացմանը, միջնորդային պայմանագրերին, շահերի բախմանը, գովազդման, կառավարչի և հաճախորդների միջև գործակալության խաչածն և հիմնական գործարքների սահմանափակումներին, գրանցումների վարման և հաշվետվությունների ներկայացման, բացահայտման ինչպես նաև կեղծիքից պաշտանվածության ընդհանուր դրույթներին:

Ֆինանսական կազմակերպությունները, որպես կանոն, պետք է ներդնեն փողերի լվացման կանխարգելման քաղաքականություններ, իրականացնեն աշխատակիցների հատուկ վերապատրաստման դասընթացներ, նշանակեն փողերի լվացման կանխարգելման համար պատասխանատու աշխատակցի: Ավելին, տվյալների գաղտնիության և պաշտպանության ոլորտում կանոնակարգային գործառույթները ողջ աշխարհում շարունակաբար գարգանում են, և պայմանավորված են հիմնականում տեխնոլոգիաների զարգացմամբ, և որպես արդյունք՝ տեղեկատվության արագ տարածման հնարավորություններով: Ֆոնդի/Կառավարչի հանդեպ կիրառելիության շրջանակներում պետք է ապահովվի համապատասխանություն այդ կանոնակարգային պահանջների հետ:

Դեկավարությունը զգալի ներդրում է կատարել իր գործունեության առնչվող տարարնույթ իրավաբանական և կանոնակարգային/կարգավորման պահանջների հետ համապատասխանություն ապահովելու ուղղությամբ: Չնայած օրենսդրական և կանոնակարգային/կարգավորման պահանջների հետ համապատասխանություն ապահովելու ուղղությամբ կատարված քայլերին, առկա են մի շարք ռիսկեր, մասնավորապես այն մասով, որ կանոնակարգային դաշտը կարող է լինել ոչ հստակ կամ կանոնակարգող մարմնի կողմից կարող են վերանայվել դրանց կիրառման ցուցումները: Կանոնակարգող մարմնի կողմից Կառավարչի կամ դրա հետ փոխսկապակցված անձանց, աշխատակիցների, պաշտոնատար անձանց հանդեպ ցանկացած հարկադրանք կարող է հանգեցնել տույժերի, տուգանքների, դադարեցման կամ չեղյալ հայտարարման հրամանների, հարկադրի գործողությունների, կասեցման կամ լիազորությունների դադարեցման, կամ այլ կարգապահական միջոցների գործադրմանը, ընդհույպ միևնէ գործունեության սահմանափակումը: Նշվածներից ցանկացածի պարագայում Կառավարչի և Ֆոնդի վարկանիշը կարող է վեսա կրել և դա կարող է բացասաբար ազդել գործունեության արդյունքների կամ ֆինանսական վիճակի վրա: Պահանջների հետ համապատասխանության բացահայտման արդյունքում կարող են կիրառվել զգալի դրամական և ոչ դրամական պատժամիջոցներ:

7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2014թ.	31 դեկտեմբերի 2013թ.
Ընթացիկ հաշվված բանկերում	1,226	841
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,226	841

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահպան են մեկ ֆինանսական կազմակերպությունում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմելով 21% (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31%) համակենտրոնացում զուտ ակտիվների գծով:

8. Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

(հազար դրամ)	31 դեկտեմբերի 2014թ.	31 դեկտեմբերի 2013թ.
Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պետական արժեթղթեր	2,474	1,448
Կորպորատիվ արժեթղթեր	2,060	361
4,534	1,849	

Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են խոշոր հայկական կազմակերպությունների արժեթղթեր և պետական արժեթղթեր։ Ղեկավարությունը գնահատում է այդ ներդրումները՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքները և այդ արժեթղթերը մշտական հիմունքներով դասակարգել է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ։

9. Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվներ

Մի շարք փայերում տեղի ունեցող շարժը և փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

(հազար դրամ)	Փայերի թիվը	2014թ. (հազար դրամ)	Փայերի թիվը	2013թ. (հազար դրամ)
Մասնակաշրջանի սկզբի դրությամբ	2,238	2,687	-	-
Փայերի թողարկումը ժամանակաշրջանի ընթացքում	2,360	2,914	2,238	2,322
Փայերի մարումը ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	-	-
Փայատերերին վերագրելի զուտ ակտիվների աճ	-	151	-	365
Մասնակաշրջանի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,598	5,752	2,238	2,687
Ակտիվների զուտ արժեքն ըստ փայերի (դրամով)	1,250.98	-	-	1,200.62

Փայերի գնում, մարում և բաշխում

Ֆոնդի փայերը առաջարկվում են մեկ փայի դիմաց դրա գուտ ակտիվների արժեքով յուրաքանչյուր գործառնական օր՝ համաձայն հաջորդ օրվա 03:00 դրությամբ հասանելի տեղեկատվության («գուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամ»): Աշխատանքային օրն այն օրն է, երբ ՀՀ կարգավորող շուկան բաց է: Փայերը կմարզեն գուտ ակտիվների այն արժեքով, որը կգործի գուտ ակտիվների արժեքի որոշման ժամի դրությամբ: Ֆոնդի կողմից ստացված ներդրումային եկամուտը կուտակվում և վերստին ներդրվում է ֆոնդի և հաշվի ե առնվում փայի արժեքը որոշելիս:

Փայատերերին վերագրելի գուտ ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են պարտավորություններ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և հաշվառվում են այն արժեքով, որը վճարման ենթակա կլիներ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ, եթե փայատերերը որոշելին օգտվել փայերի մարման իրավունքից (առանց մարման միջնորդավճարների և այլ ծախսերի, եթե այդպիսիք կան): Փայատերերն իրավունք ունեն ցանկացած աշխատանքային օր պահանջելու այն փայերի մարման իրավունք, որոնց ձեռքբերումից անցել է երկու տարվա ժամկետ և ֆոնդը պարտավոր է բավարարել նման հայտը երեք օրվա ընթացքում:

10. Տոկոսային եկամուտ

2013թ. ապրիլի 30-ից
(հիմնադրման ամսաթվից)
մինչև 2013թ. դեկտեմբերի
31-ի ընկած

(հազար դրամ)	2014թ.	Ժամանակահատված
Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով տոկոսային եկամուտ		
-Պետական արժեթղթեր	243	90
-Կորպորատիվ արժեթղթեր	138	2
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	381	92

11. Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից գուտ (վնաս)/օգուտ

2013թ. ապրիլի 30-ից
(հիմնադրման ամսաթվից)
մինչև 2013թ. դեկտեմբերի
31-ի ընկած

(հազար դրամ)	2014թ.	Ժամանակահատված
Ծահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով գուտ (վնաս)/օգուտ		
-Պետական արժեթղթեր	(239)	294
-Կորպորատիվ արժեթղթեր	(5)	(1)
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով գուտ (վնաս)/օգուտ	(244)	293

12. Գործարքներ կառավարչի և այլ կապակցված կողմերի հետ

ա. Կառավարչի պարգևավճար

Կառավարիչն իրավունք ունի ստանալ պարգևավճար տարեկան ֆոնդի ակտիվների գույտ արժեքի 2.0% -ի չափով՝ հաշվարկված և հաշվեգրված յուրաքանչյուր գործառնական օրվա համար, որը ենթակա է վճարման ամսական մասնակի մարումների տեսքով: Ֆոնդի գծով Կառավարչի պարգևավճարի չափը կազմում է տարեկան 2.0%: Հաշվետու ժամանակահատվածի համար հաշվարկված կառավարչի պարգևավճարը կազմում էր 87 հազար դրամ (2013թ.՝ 19 հազար դրամ), որից 7 հազար դրամը ենթակա էր վճարման 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3 հազար դրամ):

Ֆոնդի ֆինանսական հաշվետվությունների առւդիտի դիմաց վճարումը 2014 թ. կատարվել է Կառավարչի կողմից:

բ. Կառավարչի մասնակցությունը ֆոնդում

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Կառավարչին էր պատկանում ֆոնդի 1,000 փայ, (2013թ.՝ 1000 փայ) ինչը կազմում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ մարման ենթակա փայերի 21.75% (2013թ.՝ 44.7%-ը):

13. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Ֆոնդի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և բացահայտումները պահանջում են որ իրական արժեքը որոշվի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների համար: ՖՀՍՍ-ի սահմանմամբ, իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև չափման ամսաթվի դրությամբ սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս:

Հաշվի առնելով մի շարք ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթը՝ դեկավարությունը կարծում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են դրանց իրական արժեքին: Որոշակի այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով դեկավարությունն օգտագործում է ստորև նկարագրված մեթոդները՝ դրանց չափման և բացահայտման նպատակով: Կիրառելի լինելու դեպքում, տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ծանոթագրություններում բացահայտվում է իրական արժեքի որոշման համար օգտագործված լրացուցիչ տեղեկատվություն, սակայն, հաշվի առնելով սուբյեկտիվ դատողությունը և անդրոշությունները, իրական արժեքը չպետք է համարվի անմիջապես իրացվելի՝ ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման պահին:

ԿԱՄԱՎՈՐ 2 ԿԵՆՍԱԹԾՈՉԱԿԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

**2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին կից
Ժանուարագույթյուններ**

Իրական արժեքը 2014թ.	Գնահատման տեխնիկա(ներ)	Էական ոչ հիմնական մուտքային տվյալ(ներ)	Ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալների հարաբերակց ությունը իրական արժեքին
Ֆինանսական ակտիվներ/ ֆինանսական պարտավորություններ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ իրական հազար արժեքի դրամով	Գնահատման տեխնիկա(ներ)	Էական ոչ հիմնական մուտքային տվյալ(ներ)

Ճահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

ՀՀ պետական և կառավարական պարտքային արժեթղթեր	2,474	Մակարդակ 2	Զեղչված դրամական կ/չ հոսքեր Զեղչված դրամական հոսքեր՝ հիմնված պայմանագրով ամրագրված՝ պարտքային արժեթղթերի պայմանների վրա և ակտիվ շուկայում գնանշված պետական եկամտաբերության կորը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Կիրառված եկամտաբերության կորը տատանվում էր 7.95% - 10.96% Միջակայքում: Զեղչված դրամական կ/չ հոսքեր՝ հիմնված պայմանագրով ամրագրված՝ պարտքային արժեթղթերի պայմանների վրա և ակտիվ շուկայում գնանշված եկամտաբերության կորը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տվյալ գործիքի համար: Կիրառված եկամտաբերության կորը տատանվում էր 8.45% - 11.6%-ի Միջակայքում:	կ/չ
Կորպորատիվ պարտքային արժեթղթեր	2,060	Մակարդակ 2	Զեղչված դրամական կ/չ հոսքեր՝ հիմնված պայմանագրով ամրագրված՝ պարտքային արժեթղթերի պայմանների վրա և ակտիվ շուկայում գնանշված եկամտաբերության կորը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տվյալ գործիքի համար: Կիրառված եկամտաբերության կորը տատանվում էր 8.45% - 11.6%-ի Միջակայքում:	կ/չ

4,534

Իրական արժեքը 2013թ.	Ֆինանսական ակտիվներ/ ֆինանսական պարտավորություններ	Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ Իրական հազար արժեքի դրամով	Գնահատման տեխնիկա(ներ) և հիմնական մուտքային հիմնական տվյալ(ներ)	Եական ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալ(ներ) արժեքին	Ոչ դիտարկելի մուտքային տվյալների հարաբերակց ությունը իրական արժեքին
Ճահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ					
ՀՀ պետական և կառավարական պարտքային արժեթղթեր	1,488	Մակարդակ 2	Զեղչված դրամական հոսքեր Զեղչված դրամական հոսքեր՝ հիմնված պայմանագրով ամրագրված՝ պարտքային արժեղղղերի պայմանների վրա և ակտիվ շուկայում գնանշված պետական եկամտաբերության կորը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Կիրառված եկամտաբերության կորը տատանվում էր 7.95% - 10.96%	Կ/Հ	Կ/Հ
Կորպորատիվ պարտքային արժեթղթեր	361	Մակարդակ 2	Զեղչված դրամական հոսքեր՝ հիմնված պայմանագրով ամրագրված՝ պարտքային արժեղղղերի պայմանների վրա և ակտիվ շուկայում գնանշված եկամտաբերության կորը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տվյալ գործիքի համար: Կիրառված եկամտաբերության կորը տատանվում էր 8.5% -11%-ի միջակայքում:	Կ/Հ	Կ/Հ
1,849	-	-	-	-	-

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգման ընթացքում Ղեկավարությունը հիմնվում է սեփական դատողությունների վրա՝ օգտագործելով իրական արժեքի հիերարխիան: Գնահատման եականությունը որոշելիս հիմք է ընդունվում իրական արժեքով ամբողջությամբ չափումը:

2014թ. ընթացքում մակարդակ 1-ից դեպի մակարդակ 2 և հակառակը փոխանցումներ տեղի չեն ունեցել:

14. Ֆինանսական տեղեկատվություն

(հազար դրամ)	2014թ. .	2013թ. ապրիլի 30-ից (հիմնադրման ամսաթվից) մինչև 2013թ. դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատված
Կատարողականն ըստ փայերի		
Ակտիվների գուտ արժեքը ժամանակաշրջանի սկզբին (բ) (ե)	1200.62	1000.00
Ներդրումային գործունեությունից եկամուտ		
Չուտ ներդրումային եկամուտ (ա)	0.08	0.04
Չուտ օգուտ իրացված և չիրացված ներդրումներից	50.28	200.58
Ընդամենը՝ ներդրումային գործունեությունից	50.36	200.62
Չուտ ներդրումային եկամուտից բաշխումներ		-
Ակտիվների գուտ արժեքը ժամանակաշրջանի վերջում (ե)	1250.98	1200.62
Ընդամենը հասույթ (գ),(դ):	4.19%	20.06%
Միջին գուտ ակտիվների նկատմամբ հետևյալի հարաբերակցությունը %՝		
Ծախսեր (դ)	2.37%	1.10%
Չուտ ներդրումային եկամուտ (դ)	6.66%	3.98%
(ա) հիմնված է մարման ենթակա փայերի միջին քանակի վրա		
(բ) Փոնդի հիմնադրման առաջին օրվա դրությամբ ակտիվների գուտ արժեքը		
(գ) ընդամենը ներդրումների գծով հասույթը հաշվարկվել է՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ նախնական ներդրումը կատարվել է ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ակտիվի գուտ արժեքով, իսկ բոլոր տեսակի շահաբաժինների և բաշխումների վերստին ներդրումը և մարումը՝ հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ։ Ընդհանուր հասույթը չի արտացոլում հարկերի նվազեցումները, որոնք փայատերը կվճարեր ֆոնդի փայերի մարման դեպքում։ Ընդհանուր հասույթը հաշվարկված է մեկ տարուց պակաս ժամկետի համար և չի վերահաշվարկված տարեկան կտրվածքով։		
(դ) չի տարեկանացված		
(ե) ՀՀ դրամով		
Վերը նշված արդյունքները հիմնված են ակտիվների գուտ արժեքի վրա և ենթադրում են բաշխման ենթակա շահույթի կրկին ներդրում (եթե այդպիսին կա)։ Նախկին ցուցանիշները ԶԵՆ Աշանակում, որ դրանք շարունակվելու են ապագայում:		